

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmontetlen levelek csak ismert közektől fogadtatnak el.
 Kéziratot nem adhatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden garmonsor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel: Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bányag 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűt a közszóval ellátott hirdetésekért természetesen szerinti, minden centiméter után 3 kr. számítottatik.
 Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

A „Zemplén” t. olvasóihoz.

Midőn a „Zemplén” szerkesztését átveszük, a lap elhunyt szerkesztője, a búcsúzó családapa végóhajtását azon reményben teljesítjük, hogy ezen szellemi örökség átvétele a mélyen tisztelt olvasó közönség érületében legalább kedvezőtlen visszhangra találni nem fog.

Reklamot nem irunk.

Törekvésünk egyelőre: a lapnak jelenlegi színvonalán való fentartására irányul. Melegen ápoljuk azonban a reményt, hogy lapunk eddigi jeles munkatársainak tevékenysége mellett a megyénk területén szunnyadozó szellemi erők közül többeket sikerülend felébreszteni, s ez által a lap tartalmának fokozottabb érdekeltséget adunk.

Programunk: a „Zemplén” eddigi programja.

A lap jövőre is minden közérdekű mozgalom előharcosa marad, szabadon minden magánérdek és befolyások nyomásától, de egyszersmind szigorúan tiszteletben tartva a magánélet szentélyeit.

Mint a megye hivatalos lapja, a megfelelő rovat mellett, élénk figyelemmel követi a közigazgatás és a megyei élet minden mozzanatát, de azon nagy fontosságú nemzeti törekvésnek, mely a közmivelődéssel párhuzamban a magyar nyelv külterjesztését tüzte zászlajára, ezen hivatalos kötelességnél sokkal hatalmasabb hazafiúi szellemtől áthatva kell e lap hasábjain visszatükröződnie.

Ez eszméktől vezéreltetve indul tovább

T Á R C S A,

Szomorufüz ága . . . *)

Szomorufüz ága
 Hajlik a virágra,
 Fáj a szívem érted
 Falu szép leánya.
 Fáj a szívem érted,
 De te azt nem bánod,
 Van neked nálamnál
 Gyönyörűbb virágod.

Istenem, teremtom!
 Hát mit is csináljak
 Hogy vegyem meg szívét
 Annak a kis lánynak?
 Hiába biztatom,
 Hiába ígérek,
 Nem fog rajta semmi
 Aranyos ígértet.

Hej ha e kis lánynak
 Az jutna eszébe:
 Hogy idadná nekem
 A szívét cserébe,
 Jaj be jól is járna,
 Megtoldanám sokkal . . .
 Ezer öleléssel,
 S ezer annyi csókkal.

*) E mélabus, epedő hangulatú dalt, melyben oly igazi közzvetlenséggel tükröződik a magyar szív bűja, bánata, fájdalma; — a mely dalt ösmer a magyar nép Kárpátoktól Adriáig az elhunyt jeles költőnek Borúth Elemérnek „Nyárlevelek” című költemény-kötetéből mutatványul adjuk.

lapunk folyama, melyhez erőt a mélyen tisztelt előfizetők — a lap befolyásos barátai bizalmából és szellemi támogatói kitartó munkásságától remélünk meríthetni. — Ezeknek emelkedése vagy csökkenése fog dönteni jövőre önzetlen vállalatunk sorsa felett.

Hazafiúi üdvözlettel

S. a. Ujhely, 1886. szeptember 5.

A lap szerkesztéseért felelősök:

Payzoss Andor. Horváth József.

Programunkhoz.

A sajtó ma, tagadni nem lehet, nagy hatalmasság. Mint minden dolognak, úgy a zsurnalisztikának is szerény volt kezdete. Bocsánatot kért, hogy élni merészelt. Ma művelt ember nélküle nem élhet. Aki nála nélkül élni tud és szükségét nem érzi, mint a betevő falatnak, a művelt ember nevére igényt nem formálhat. Az olyan embernek egész horizontja az a kis darab föld, amelyen született s lakik. Az olyan ember nem gondolkodik, mindent elhisz, elhiszi még azt is, hogy megyéjének határdombján túl már az óperenciás tenger kezdődik. Mily szerény név alatt jelent meg az első velencei hirlap a „Gazetta” (Fillér)? és mily büszke hirdetője a világvéleménynek a „Times” (Idő), mely világra szóló értékét a velencei gazettának köszöni. Mi volt a magyar hirlapirodalom R á t h Mátyás korában ezelőtt száz évvel?

Fürdői élmények.

Szobráncz, augusztus 29-én.

Sohasem szoktam az élményeket szívesen olvasni. Olyan hatást tesz az után, mint a gixer az énekben. Melegedni szeretnék — s váratlanul borsókázik a hátam tőle. Mulatni vágyom s unatkozom. Éppen azért senkinek sem veszem rossz néven, ha az én élményeim nem olvassa el, vagy elolvassván — mulatás helyett unatkozik:

Éjféltkor érkeztem meg egy nagymihályi ugynevezett fiakkere. Az egész uton „kancsalul festett egekbe néztem . . .” ábrándoztam, s így utazásomnak e legkellemesebb szakaszáról mitsem írhatok, legfeljebb hogy Lucskán szerelmem egébül mély pokolba szédültem ami köznyelven annyit jelent, hogy egy nagy bolond fehér kuvasz megugatott. Ezt sem állítom azonban egész bizonyosan, mert lehet, hogy az ugató cerberus ábrándjaimban csak a „kaján irigység” szimbóluma volt.

Ábrándozásomból csak a fürdőben ébredtem fel, mikor világlátott kocsisom egész bizalmasan értésemre adta, hogy nincs tisztában avval, melyik hát itten voltaképpen a vendégfogadó.

— Akkor kvittek vagyunk atyámfia, mert avval én sem vagyok tisztában.

Csakis ándung után indultunk. A leghoszabb ház egyik ablakához küldtem szekerkenyős cicerónémat.

Már ekkor tisztában voltam azzal, hogy én vagyok a fürdő rossza mert a hány kutya csak a fürdőben volt (pedig mondhatom sok van s még mindig hadi lábón állunk!) mind engem ugatott, de olyan skandalózus diszharmóniában, hogy az én valcerem (kár hogy nem ismerik!) egy szolid simfónia ahhoz képest.

Annak az ablaknak a szobájában pedig a „hajdu ur” lakik, a ki (mint egy hajduhoz illő,) káromkodott mint a záporosó, magas C-ből öszszeszidván kocsisomat, tudtul adván, hogy ő csak

Az első magyar lap a „Magyar Hirmondó” máig mennyit szaporított? Nem volt a „Magyar Hirmondó”-nak annyi olvasója, mint amennyi ma a magyar hirlapok száma. Ez igaz.

De igaza van Carlylnak is, hogy mindenik *derék* szerkesztő egy-egy uralkodója a világnak az által, hogy annak rábeszélője, bár önmaga által téve azzá, de szentesítve hirlapjának kelete által.

De melyik szerkesztő érdemi meg azt a *megtisztelő* jelzőt? Aki sajtójának ügyét, a közérdeket, *függetlenül, meggyőződésből, bátran* szolgálja, — a ki nem parazita, de igazságszerető; aki nem szikofánta, de szókimondó; aki helyzetének és hivatásának öntudatában a közvéleménynek olyan rugója, mely külső nyomásnak nem enged, s csak az igazságérzet által engedi magát kormányoztatni; aki nem elfogult bírálatában; aki nem ringatja magát a csalatkozhatatlanság hiú ábrándjában; aki midőn tiszteletet követel saját véleményének, tiszteli mások véleményét is; aki a közérdek szempontjából barátja a diskusszióknak, aki . . . kasszandrai bölcseséget soha sem arrogál magának.

Lapunk nem politikai lap — hanem társadalmi. Mint ilyen tőszomszédosa ugyan a politikának; de azért a társadalmi kérdésekkel ha majd foglalkozik a politikával határvillongást kezdeni nem fog, kere-téből határozottan kizárja a politikai pártmozgalmaknak helyi tendenciáit is. Célja: minden politikától távol állva első sorban tágítani az olvasónak látókörét a

nappal árul jegyeket, éjjel pedig aludni szokott. (Furcsa szokás!) A kocsisom mint afféle „obsitos vitéz” — meghátrált.

Láttam, hogy a várat így be nem veszem, elkezdtem a kutyákat dobálni; széjjel futottak s mindegyik a saját háza előtt recsitativázott.

Cselem sikerült!

Előbujt egy könyörületes bűnbánó Magdolna, két fehér láb, két fekete papucs és leeresztett hoszu haj képében s szobát nyitott az „Uj-lak”-ban, mely a napokban ünnepelte utolsó kimeszel-tetésének ötven éves jubileumát.

Alig hogy lepihenek „puha fehér ágyam hullámos redőin” hallom, hogy nem vagyok egyedül. Kamarásomnak megtetszett a kofferem s azt rágicsálta. De gustibus non est disputandum! Én ugyan koffert még sohasem ettem, de úgy sejtem, az még a spenátnál is rosabb. Most minden este kenyeret hozok neki, s azóta a kofferemnek békét hagy.

Itt mostan vagy tizen vagyunk fürdővendégek. És az a bevett rossz szokás, hogy mindenki külön-külön unatkozik, mint egy kanonok. Azt proponáltam, hogy unatkozzunk együtt. Így csak mégis mulatságosabb lesz az unatkozás.

Egy ember mégis van, a ki nem unatkozik: az öreg vendéglős. Még pedig azért nem, mert egész nap alszik. Csak akkor van ébren, mikor fizetünk neki. Az pedig nem unalmas.

A ki mulatságos embernek tartja magát, jöj-jön augusztus végén Szobránczra fürdővendégnek. Otthon ha azt hiszi, hogy egy szellemes nő is mulat az ő társaságában: itt önmagát nem fogja tudni mulattatni.

Ne csudálkozzanak, hogy fürdői élményeimről írok. Édes Istenkém, de hát mihez is fogjak én itten Szobránczon — unalmamban? Aki unatkozni akar — jöj-jön ide Szobránczra mostan gyönyörködni!

X. Y.

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

megyei és községi társadalomnak napi renden lévő kérdései fölött; távolabbi célja olvasójának jó barátja lenni. Röviden szólva célja: a megyei közérdeket megelégedésre szolgálni.

Iparkodni fog tehát a „Zemplén” úgy, mint eddig is tette, fölkelteni az érdeklődést a megyei és községi önkormányzat iránt; szítani a hazafias lelket lakadás és meghidegülés ellen. Anyagot iparkodik szolgáltatni a gondolkodásra; alkalmat adni a közügyek megbeszélésére; egészséges megyei közszellemet formálni a vélemények igazságos mérlegelése által. De különösen iparkodni fog, hogy annak a gyöngéd viszonyoknak szárait, mely hirlap és olvasója között szövődik, erősítse és szorosabbra fűzze.

Az a viszony, amelyre hivatkozunk, most van tizenhetedik évében. A zemplénmegyei sajtónak első heti lapja, a „Hegyalja” 1870. jan. 1-én indult meg s kizárólag csak a Tokaj-Hegyaljának speciális gazdasági érdekeit képviselte. Később az egész vármegyének társadalmi képviselője lett s felvette a „Zemplén” nevet, melyet máig érdemesen viselni óhajtott.

Aki átlapozza a vármegye eme közlőnyének immáron tizenhat vaskos kötetét — meglepéssel mondhatja el a kötetekről, hogy azok vármegyénk társadalmi életének fokozatos csinosodása, a közmivelődésnek szakadatlan fejlődése, és tekintélyes megyei közvélemény szilárd képződése mellett tanuskodnak. Az intelligens vármegyékégyikének, Zemplénvármegyének legkiválóbb szellemi iparosai szövetkeztek a „Zemplén” zászlaja alá, hogy kívánatos szellemi táplálékot nyújtsanak a lelki nemesedés cikkeit fogyasztó olvasó közönségnek; kik eszméiknek hirdetése, az igazság nagy elveinek felmutogatása által folytonos ébrenlétben tartották az elméket; hogy mint értelmi erdőirtók a vadon erdősegből új meg új tért foglaljanak el a gondolatok és cselekvések számára; hogy méltóbb és jobb célokra irányozzák a közérdekeltséget, mint azt irányozhatná akár a külső nyomás, akár az anyagi gyönyörök ingere. Élénken felkeltették szükségérzetét annak, hogy — amennyiben a vármegye élő organizmus, melynek erőiből szedi föl magát a nemzeti erő, amelynek érzületéből táplálkozik az ország hazafias szelleme, amelynek társadalmi aspirációjából gyűlik föl az egészséges közszellem éltető légköre — egy olyan vármegye, mint Zemplén, melynek a nemzeti boldogság biztosításáért folytatott szellemi és anyagi küzdelmekben mindig a zászlóvivő szerepe jutott osztályrészül: a helyi és megyei érdekeket nem hagyhatja, s azoknak az érdekeknek méltó képviselőjéül ösmervén föl a „Zemplén”-t, nemcsak követte, de ünnepies formában és alkalommal olyanul el is ösmerte.

Mindezeknek élénk tudatával folytatni fogja a „Zemplén” pályafutását. Elősmert létjogosultságát iparkodik a munkatársainak és a közönség költsönös közreműködésével biztosítani.

Legyen jelszava a királyi jelszó „vires unitis.”

Az új szerkesztőség kegyeletes örökösödés jogcímén veszi át a „Zemplén” szellemi intézését. Hű lesz lapjához és programjához. Fogyatozásaiért elnézést kér olvasó közönségétől és kéri a hű munkatársak szíves közreműködését.

S. a. Ujhely, 1886. szept. 5.

Dongo Gy. Géza,

a „Zemplén” főmunkatársa.

Borúthról a „Budapesti Hirlap.”

Teljesen igaz történetet kapnak önök, a melynek hőse egy fiatal ábrándos arcu, mély érzelmű költő. Azaz, hogy fiatal volt — akkor. Ma már velem együtt öreg ember, sőt . . . nem

bánom biz én, ha meg is haragszik kiméltelenségemért, kimondom: még nálamnál is vénebb épen tizenhárom esztendővel.

Sőt ennél is tovább kell mennem kiméltelenségemben, meg kell őt saját, igazi nevével neveznem. Természetesen csak a történet hatásának emelése céljából, a miért az írók tudvalevőleg mindent feláldoznak.

Tehát essünk tul ezen is s mondjuk meg, hogy ez igaz történet hőst Berecz Károlynak nevezik. Akkor (hej akkor! . . .) még ábrándos arcu fiatal ember volt, népszerű költeményeket írt és szerkesztője volt a régi jó „Hölygfutár”-nak, annak a kedves kis lapnak, mely akkor egyedüli szórakozását és vigasztalását képezte a komor és busongó Magyarországnak.

Most is nagy ur, de akkor még nagyobb ur volt egy szerkesztő, egyszerűen már csak azért is, mert akkor nem voltak négy-öt százan mint ma, hanem legföllebb négyen-öt.

De Berecz Károly ezek közt is a legnagyobb ur volt, mert ő a hölgyek lapjának volt a szerkesztője s így Magyarország legszebb, mert leglelkesebb (előfizető) hölgyeivel állott állandó összeköttetésben.

Büszke és kényes is volt rá s ugyancsak meglátszott rajta. Még a haját is fodorította, pedig elég göndör volt a nélkül is. Keztyüsen járt a színházi zártszékére, sőt a nagyobb ünnepek alkalmával a nagyobb tekintély kedvéért mindig magas tetejű kalapban jelent meg. Ilyenkor még Dobsa, sőt maga Degré is megbámulta.

Dolgozó társain kívül vagy száz leánynyal és asszonynyal állott levelezésben, kik kosár számmal küldték számára a verseket és elbeszéléseket, illatos papírokon szeretetre méltó levélkék kíséretében.

Szegény Károlynak a szíve kemény próbára volt téve. De erősen tartotta magát s olyan szigorral bírálta el a beküldött munkákat, mintha csak mesterséges sánccokat akart volna szíve és szépei közé építeni. Sikerült is vissza riasztani e szelid galambkakat s ily módon szíve nyugalmát megőrizni.

És ez így tartott hetek, hónapokig, míg végre . . . no, itt kezdődik a kis történet.

Vége oly levelet is kapott, mely költeményt hozott, mely nemcsak „közölhető”, de valóban csinos, szép volt. S hozzá rózsaszín és illatos levélkét, melyben a „kedves szerkesztőt” arra kéri, hogy a „zsöngé kíséret” bírálatát magán levélben kegyeskedjék „Poste restante Pécs” megküldeni. A vers alá is, a levél alá is ez a név volt írva:

Julia.

A költemény másnap már megjelent a „Hölygfutár”-ban, a magasztaló és bátorító bírálat pedig egy udvarias levél kíséretében szintén utra indult.

Csakhamar új levél érkezett Juliától, mely már két költeményt hozott, melyeknek egyikét a szigoru Berecz már épen gyönyörűnek jelentette ki, még pedig nyilvánosan a lapban. És hozzá egy levélke, mely oly kedves és szellemes volt, hogy a szerkesztő azt nekünk is fölolvasta.

E versek után Julia fel volt véve a „Hölygfutár” dolgozóitársai sorába és tisztelet példányt is kapott volna, ha magát megnevezi. De nem nevezte meg, akár hogyan is esdekelt érette az érdeklődni kezdő szerkesztő.

Ez az érdeklődés minden újabb levél és vers után fokozódott. Annyira fokozódott, hogy egy szép napon, illetve, egy szép vers megérkezésekor, Berecz Károly kijelentette előttünk, hogy akármi legyen, hanem komolyan érdeklődik e titokteljes fiatal leányka iránt, ki álarcát nem akarja levetni.

Rögtön asztalhoz is ült s levelet írt, melyben esedezve kérte, hogy legalább arcképét küldje meg számára.

Pár nap múlva megérkezett a válasz, s az az ígéret, hogy a kért arcképet e hó 25-én személyesen fogják átadni, és pedig, mily kitüntetés! a Hölygfutár szerkesztőségében, és pedig pontban délutáni három órákor.

Mondott napon kora reggeltől kezdve szelöltették a szerkesztőséget, szivarozni nem volt szabad, sőt a butorzat és padlózat a szerkesztő fogadó szobájában kölni vízzel lón befecskendezve. Sőt még az is meg volt mondva a szerkesztőség tagjainak, hogy jól teszik, ha esti hat óráig nem is mutatják magukat.

Megtettük a kedvéért, de az utca sarkán lesbe állottunk.

Berecz Károly pedig felsütött hajjal, disz atillában várta a bájos ismerlent.

Pont három órákor halk kopogtatást hallott ajtaján s a szabadra belépett egy halvány arcu, sugár terméti fiatal ember.

Na ez is ugyan rossz pillanatban érkezik, gondolta magában Berecz, de azért udvariasan megkérdezte, hogy mivel szolgálhat?

A fiatal ember zavartan mosolygott s aztán habozva így szólt:

— Én . . . Julia vagyok! . . .

Borúth Elemér volt.

Szegény Bereczet a guta kerülgette, de

nem akart nevetséges lenni s meghívta estére vacsorára a Komló-kertbe.

S ott kisült, hogy Julia erőlyesen emancipált nő volt. Jó nagyokat ivott s még muzsikáltatta is magát a cigányokkal.

Berecz Károly pedig bukorságba esett s szép göndör fűrjei hirtelen elkezdtek szürkülni s azóta folyvást szürkülnek. Ma már egészen fehérek.

Szegény Borúth Elemért pedig a napokban temették el.

De emlékezetét egy kötet szép költemény őrzi s szétszórva megjelent s még össze nem gyűjtött verseiből talán még egy második is kikerül. *)

Balázs Sándor.

Levelezés.

A Krajnyáról.

1886. szept. 2.)

Zemplénmegye északi részének szinai járásában van egy igénytelen kis község, P i c h n y e, mely mult hó 29-ik napján egy szép, szívet s lelket emelő örömműnek tanuja lenni szerencsés lehetett. E napon ünnepelte ugyanis áldozásának ötven éves évfordulóját és mutatta be hálaáldozatját a mindenhatónak az évtizedek óta ott lelkészkedő, részint az öreg kor, részint pedig a sokféle elemi csapások alatt testben megtört és összeborult gk. lelkész Timkó János.

Ezen szép ünnep többeket hozott egybe e kis, elhagyott községbe. Jelenvoltak kerületbeli paptársai kevés kivétellel, két rk. lelkész, nemkülönben a vidék intelligenciája közül nagyon sokan; egy részt, hogy a lelkesi hivatalában megöszült paptárs és mindenki által tisztelt szeretett jó bacsi iránt tiszteletök és szeretetök adóját leróhassák, s örömben részt vehessenek, másrészt, hogy tanui lehessenek oly ünnepnek, a milyen e felvidék szegény lelkesi állomásain még eddig nem adta magát elő. Sokan pedig, a kik akadályozva voltak az eljövételben, irásilag küldötték be jó kívánataikat. En is siettem e jó és buzgó szomszédom s a lelkiekben gyakran készséggel kíséreltem ez ünnepre s örömetl érzelmek fogták el keblemet, a midőn szemléltem, mint áldja meg az ötven éves aranymisést áldozó paptársait, hivat, kiket ő nevelt fel, kedves gyermekeit, minek láttára örömkönyek tódultak mindnyájunk szemébe.

Isteni tisztelet után a jubilans szíves vendégszerető házához mentünk, mely azonban igen szűknek mutatkozott annyi tisztelő befogadására, mert megjegyzendő, miszerint ezen öreg lelkész a tanító részére épült egy szobából álló lakban tengeti öreg napjait, mivel a parochialis épület már több évvel ezelőtt leégett, csak romjai állanak fenn s nincs is kilátás arra, hogy az öreg ur abban lakjék valaha s azért is a szabadba mentünk. Sátor alatt felterített asztalok vártak reánk.

Ebéd alatt megeredt a szebbnél szebben elmondott felköszöntők árja; e kis község még annyi magyar nyelven elmondott szép dikciót talán fenállása óta sem hallott. Kijutott abból bőven mindenkinek, persze az oroszlanrész a jubiláns illeté. Örömmel hallgattam azokat, magam is hozzájuk járultam; leginkább érinté azonban szívem hurjait azon felköszöntő, melyet a jubilánsnak ott lévő pap fia a gerálti (Sárosmegye) gk. lelkész mondott, éltetve kedves atyját, megköszönve neki ez alkalommal is atyai gondoskodását és szeretetét.

Mi is kívánjuk még egyszer, hogy: ad multos annos!

Egy jelenvolt.

Külömfélék.

(Ő Felsége a király) mint már mult számban is jeleztük volt a mai napon esteli 7¹/₂ órákor fogja udvari vonatával városunkat érinteni. Értesülésünk szerint jelezhetjük, hogy a Felséges ur pár percze kiszáll kocsijából. A rendfentartásról a pályaudvaron az ujhelyi tűzoltóság gondoskodik. A Boglyoska-tetőn égő máglyák fogják hirdetni az érkező király közeledését.

Munkatársainkhoz! Tisztelettel értesítjük és kérjük munkatársainkat, hogy a „Zemplén” hasábjai szánt dolgozataikat mindenkor főmunkatársunkra címezve méltóztatassanak lapunkhoz eljuttatni. Időhöz kötött közlemények beküldésénél pedig sziveskedjenek akként eljárni, hogy leveleik legkésőbb már a hétnék pénteki délutánjáig főmunkatársunkhoz beérkezzenek. A későbbben jövő közlemények a „Zemplén”-nek vasárnap pontosan megjelenő számából kiszorulnának.

(Gyászjelentés.) Még hegedni sem indulhattott a seb, melyet a lekönnyörtelenebb kéz ejtett

Minden bizonynyal!

Szerk.

Folytatás a mellékletben.

megyei és községi társadalomnak napi renden lévő kérdései fölött; távolabbi célja olvasójának jó barátja lenni. Röviden szólva célja: a megyei közérdeket megelégedésre szolgáltni.

Iparkodni fog tehát a „Zemplén” úgy, mint eddig is tette, fölkelteni az érdeklődést a megyei és községi önkormányzat iránt; szítani a hazafias lelket lakadás és meghidegülés ellen. Anyagot iparkodik szolgáltatni a gondolkodásra; alkalmat adni a közügyek megbeszélésére; egészséges megyei közszellemet formálni a vélemények igazságos mérlegelése által. De különösen iparkodni fog, hogy annak a gyöngéd viszonyoknak szálait, mely hirlap és olvasója között szövődik, erősítse és szorosabbra fűzze.

Az a viszony, amelyre hivatkozunk, most van tizenhetedik évében. A zempléni megyei sajtónak első heti lapja, a „Hegyalja” 1870. jan. 1-én indult meg s kizárólag csak a Tokaj-Hegyaljának speciális gazdasági érdekeit képviselte. Később az egész vármegyének társadalmi képviselője lett s felvette a „Zemplén” nevet, melyet máig érdemesen viselni óhajtott.

Aki átlapozza a vármegye eme közlönyének immáron tizenhat vaskos kötetét — meglepéssel mondhatja el a kötetekről, hogy azok vármegyénk társadalmi életének fokozatos csinosodása, a közművelődésnek szakadatlan fejlődése, és tekintélyes megyei közvélemény szilárd képződése mellett tanuskodnak. Az intelligens vármegyékégyikének, Zemplénvármegyének legkiválóbb szellemi iparosai szövetkeztek a „Zemplén” zászlaja alá, hogy kívánatos szellemi táplálékot nyújtsanak a lelki nemesedés cikkeit fogyasztó olvasó közönségnek; kik eszméiknek hirdetése, az igazság nagy elveinek felmutogatása által folytonos ébrenlétben tartották az elméket; hogy mint értelmi erdőirtók a vadon erdősegből új meg új tért foglaljanak el a gondolatok és cselekvések számára; hogy méltóbb és jobb célokra irányozzák a közérdekeltséget, mint azt irányozhatná akár a külső nyomás, akár az anyagi gyönyörök ingere. Élénken felköltötték szükségérzetét annak, hogy — amennyiben a vármegye élő organizmus, melynek erőiből szedi föl magát a nemzeti erő, amelynek érzületéből táplálkozik az ország hazafias szelleme, amelynek társadalmi aspirációjából gyűlik föl az egészséges közszellem éltető légköre — egy olyan vármegye, mint Zemplén, melynek a nemzeti boldogság biztosításáért folytatott szellemi és anyagi küzdelmekben mindig a zászlóvivő szerepe jutott osztályrészül: a helyi és megyei érdekeket híven visszatükröző sajtót képviselhetlenül nem hagyhatja, s azoknak az érdekeknek méltó képviselőjéül ösmervén föl a „Zemplén”-t, nemcsak követte, de ünnepies formában és alkalommal olyanul el is ösmerte.

Mindezeknek élénk tudatával folytatni fogja a „Zemplén” pályafutását. Elősmert létjogosultságát iparkodik a munkatársainak és a közönség költsönös közreműködésével biztosítani.

Legyen jelszava a királyi jelszó „vires unitis.”

Az új szerkesztőség kegyeletes örökösödés jogcímén veszi át a „Zemplén” szellemi intézését. Hű lesz lapjához és programjához. Fogyatozásaiért elnézést kér olvasó közönségétől és kéri a hű munkatársak szíves közreműködését.

S.-a.-Ujhely, 1886. szept. 5.

Dongo Gy. Géza,

a „Zemplén” főmunkatársa.

Borúthról a „Budapesti Hirlap.”

Teljesen igaz történetet kapnak önök, a melynek hőse egy fiatal ábrándos arcu, mély érzelmű költő. Azaz, hogy fiatal volt — akkor. Ma már velem együtt öreg ember, sőt . . . nem

bánom biz én, ha meg is haragszik kiméletlenségemért, kimondom: még nálamnál is vénebb épen tizenhárom esztendővel.

Sőt ennél is tovább kell mennem kiméletlenségemben, meg kell őt saját, igazi nevén neveznem. Természetesen csak a történet hatásának emelése céljából, a miért az írók tudvalevőleg mindent feláldoznak.

Tehát essünk tul ezen is s mondjuk meg, hogy ez igaz történet hőst Berecz Károlynak nevezik. Akkor (hej akkor! . . .) még ábrándos arcu fiatal ember volt, népszerű költeményeket írt és szerkesztője volt a régi jó „Hölygfutár”-nak, annak a kedves kis lapnak, mely akkor egyedüli szórakozását és vigasztalását képezte a komor és busongó Magyarországnak.

Most is nagy ur, de akkor még nagyobb ur volt egy szerkesztő, egyszerűen már csak azért is, mert akkor nem voltak négy-öt százan mint ma, hanem legföllebb négyen-öten.

De Berecz Károly ezek közt is a legnagyobb ur volt, mert ő a hölgyek lapjának volt a szerkesztője s így Magyarország legszebb, mert leglelkesebb (előfizető) hölgyeivel állott állandó összeköttetésben.

Büszke és kényes is volt rá s ugyancsak meglátszott rajta. Még a haját is fodorította, pedig elég göndör volt a nélkül is. Keztyűsen járt a színházi zártzékére, sőt a nagyobb ünnepségek alkalmával a nagyobb tekintély kedvéért mindig magas tetejű kalapban jelent meg. Ilyenkor még Dobsa, sőt maga Degré is megbámulta.

Dolgozó társain kívül vagy száz leánynyal és asszonynyal állott levelezésben, kik kosár számmal küldték számára a verseket és elbeszéléseket, illatos papirokon szeretetre méltó levélkék kíséretében.

Szegény Károlynak a szíve kemény próbára volt téve. De erősen tartotta magát s olyan szigorral bírálta el a beküldött munkákat, mintha csak mesterséges sánccokat akart volna szíve és szépei közé építeni. Sikerült is vissza riasztani e szelid galambkákat s ily módon szíve nyugalmát megőrizni.

És ez így tartott hetek, hónapokig, míg végre . . . no, itt kezdődik a kis történet.

Végre oly levelet is kapott, mely költeményt hozott, mely nemcsak „közölhető”, de valóban csinos, szép volt. S hozzá rózsaszín és illatos levélkét, melyben a „kedves szerkesztőt” arra kéri, hogy a „zsöngé kíséret” bírálatát magán levélben kegyeskedjék „Poste restante Pécs” megküldeni. A vers alá is, a levél alá is ez a név volt írva:

Julia.

A költemény másnap már megjelent a „Hölygfutár”-ban, a magasztaló és bátorító bírálat pedig egy udvarias levél kíséretében szintén utra indult.

Csakhamar új levél érkezett Juliától, mely már két költeményt hozott, melyeknek egyikét a szigoru Berecz már épen gyönyörűnek jelentette ki, még pedig nyilvánosan a lapban. És hozzá egy levélke, mely oly kedves és szellemes volt, hogy a szerkesztő azt nekünk is fölolvasta.

E versek után Julia fel volt véve a „Hölygfutár” dolgozóitársai sorába és tisztelet példányt is kapott volna, ha magát megnevezi. De nem nevezte meg, akár hogyan is esdekelt érette az érdeklődni kezdő szerkesztő.

Ez az érdeklődés minden újabb levél és vers után fokozódott. Annyira fokozódott, hogy egy szép napon, illetve, egy szép vers megérkezésekor, Berecz Károly kijelentette előttünk, hogy akármilyen, hanem komolyan érdeklődik e titokteljes fiatal leányka iránt, ki álarcát nem akarja levetni.

Rögtön asztalhoz is ült s levelet írt, melyben esedezve kérte, hogy legalább arcképét küldje meg számára.

Pár nap múlva megérkezett a válasz, s az az ígéret, hogy a kért arcképet e hó 25-én személyesen fogják átadni, és pedig, mily kitüntetés! a Hölygfutár szerkesztőségében, és pedig pontban délutáni három órákor.

Mondott napon kora reggeltől kezdve szelöltették a szerkesztőséget, szivarozni nem volt szabad, sőt a butorzat és padlózat a szerkesztő fogadó szobájában kölni vízzel lón befecskendezve. Sőt még az is meg volt mondva a szerkesztőség tagjainak, hogy jól teszik, ha esti hat óráig nem is mutatják magukat.

Megtettük a kedvéért, de az utca sarkán lesbe állottunk.

Berecz Károly pedig felsütött hajjal, disz atillában várta a bájos ismeretlent.

Pont három órákor halk kopogtatást hallott ajtaján s a szabadra belépett egy halvány arcu, sugár termetű fiatal ember.

Na ez is ugyan rossz pillanatban érkezik, gondolta magában Berecz, de azért udvariasan megkérdezte, hogy mivel szolgálhat?

A fiatal ember zavartan mosolygott s azután habozva így szólt:

— Én . . . Julia vagyok! . . .

Borúth Elemér volt.

Szegény Bereczet a guta kerülgette, de

nem akart nevetséges lenni s meghívta estére vacsorára a Komló-kertbe.

S ott kisült, hogy Julia erőlyesen emancipált nő volt. Jó nagyokat ivott s még muzsikáltatta is magát a cigányokkal.

Berecz Károly pedig bukorságba esett s szép göndör fűrjei hirtelen elkezdtek szürköltni s azóta folyvást szürkülnek. Ma már egészen fehérek.

Szegény Borúth Elemért pedig a napokban temették el.

De emlékezetét egy kötet szép költemény őrzi s szétszórva megjelent s még össze nem gyűjtött verseiből talán még egy második is kikerül.)*

Balázs Sándor.

Levelezés.

A Krajnyáról.

1886. szept. 2.)

Zemplénmegye északi részének színnai járásában van egy igénytelen kis község, P i c h n y e, mely mult hó 29-ik napján egy szép, szívet s lelket emelő örömműnek tanuja lenni szerencsés lehetett. E napon ünnepelte ugyanis áldozásának ötven éves évfordulóját és mutatta be hálaáldozatját a mindenhatónak az évtizedek óta ott lelkészkedő, részint az öreg kor, részint pedig a sokféle elemi csapások alatt testben megtört és őszbeborult gk. lelkész Timkó János.

Ezen szép ünnep többeket hozott egybe e kis, elhagyott községbe. Jelen voltak kerületbeli paptársai kevés kivétellel, két rk. lelkész, nemkülönben a vidék intelligenciája közül nagyon sokan; egy részt, hogy a lelkészi hivatalában megöszült paptárs és mindenki által tiszteltve szeretett jó bácsi iránt tiszteletök és szeretetök adóját leróhassák, s örömben részt vehessenek, másrészt, hogy tanui lehessenek oly ünnepnek, a milyen e felvidék szegény lelkészi állomásain még eddig nem adta magát elő. Sokan pedig, a kik akadályozva voltak az eljövételben, irásilag küldötték be jó kívánataikat. Én is siettem e jó és buzgó szomszédom s a lelkiekben gyakran készséggel kisegítőm ez ünnepre s örömetl érzelmek fogták el keblemet, a midőn szemléltem, mint áldja meg az ötven éves aranymiséis áldozár paptársait, hivat, kiket ő nevelt fel, kedves gyermekeit, minek láttára örömkönyök tödultak mindnyájunk szemébe.

Isteni tisztelet után a jubiláns szíves vendégszerető házához mentünk, mely azonban igen szűknek mutatkozott annyi tisztelő befogadására, mert megjegyzendő, miszerint ezen öreg lelkész a tanító részére épült egy szobából álló lakban tengeti öreg napjait, mivel a parochialis épület már több évvel ezelőtt leégett, csak romjai állanak fenn s nincs is kilátás arra, hogy az öreg ur abban lakjék valaha s azért is a szabadba mentünk. Sátor alatt felterített asztalok vártak reánk.

Ebéd alatt megeredt a szebbnél szebben elmondott felköszöntők árja; e kis község még annyi magyar nyelven elmondott szép dikciót talán fenállása óta sem hallott. Kijutott abból bőven mindenkinek, persze az oroszlanrész a jubilánst illette. Örömmel hallgattam azokat, magam is hozzájok járultam; leginkább érinté azonban szívem hurjait azon felköszöntő, melyet a jubilánsnak ott lévő pap fia a gerálti (Sárosmegye) gk. lelkész mondott, éltetve kedves atyját, megköszönve neki ez alkalommal is atyai gondoskodását és szeretetét.

Mi is kívánjuk még egyszer, hogy: ad multos annos!

Egy jelenvolt.

Külömfélék.

(Ő Felsége a király) mint már mult számban is jeleztük volt a mai napon esteli 7¹/₂ órákor fogja udvari vonatával városunkat érinteni. Értesülésünk szerint jelezhetjük, hogy a Felséges ur pár percze kiszáll kocsijából. A rendfentartásról a pályaudvaron az ujhelyi tüzoltóság gondoskodik. A Boglyoska-tetőn égő máglyák fogják hirdetni az érkező király közeledését.

Munkatársainkhoz! Tisztelettel értesítjük és kérjük munkatársainkat, hogy a „Zemplén” hasábjaiiba szánt dolgozataikat mindenkor főmunkatársunkra címezve méltóztatassanak lapunkhoz eljuttatni. Időhöz kötött közlemények beküldésénél pedig sziveskedjenek akként eljárni, hogy leveleik legkésőbb már a hétnek pénteki délutánjáig főmunkatársunkhoz beérkezzenek. A későbbben jövő közlemények a „Zemplén”-nek vasárnap pontosan megjelendő számából kiszorulnának.

(Gyászjelentés.) Még hegedni sem indulhattott a seb, melyet a lelkönyörtelenebb kéz ejtett

Minden bizonynyal!

Szerk.

Folytatás a mellékleten.

a szíven; még oszlani sem indulhatott a bánat felhője, fel sem szikkadhatott a könyvek árja már is újabb csapás érte Borúth Elemér gyászoló családját, megsemmisítvén egy jószágos, szelid és a Borúth-család csendes otthonának magányát kedvelő nőrokonok munkás életét. Steiger Irma e hónap első napján követte unoka-testvérébátyját oda, ahonnan nincs többé visszatérés; ahol többé nem fáj semmi. Ez újabb csapás próbája alá vetett családnak gyászjelentése így szól: Özvegy Steiger Alajosné szül. Évva Ottilia, egy a maga mint gyermekei: Andor, Gyula és Jolánka, nemkülönben a többi rokonok nevében is fájdalmas szívvél jelenti hön szeretett rokonoknak Steiger Irma f. évi augusztus 31-ik napján, délelőtt 11 órakor, életének 40-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. évi szeptember hó 1-én, d. u. fél 6 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. S.-a. Ujhely, 1886. augusztus 31-én. Béke és áldás poraira!

(Farkas Bertalan) lapunknak kedvelt tollú volt főmunkatársa, a kir. helmezi kir. járásbíró-sághoz történt áthelyeztetése következtében szerkesztőségünkől bucsut vett. Birjuk azonban igéretét, hogy jó izü, magyaros humortól buzogó rajzaival, sikerült beszély-féléivel a „Zemplén“ tárcáját időnkint gazdagítani fogja.

(A s.-a.-ujhelyi húsfogyasztó egyesület) f. évi augusztus hó 29-én tartott közgyűlésén fogadta, illetőleg behatárolta letárgyalta a bizottság által előterjesztett alapszabály tervezetet. Azután megalakult s elnökévé Becske Balint kir. adófelügyelő választotta meg. A felügyelő bizottság tagjaitul megválasztották: Kun Frigyes, Löcherer Andor és Orbán József. A felügyelő-bizottság mellé 11 tagból álló választmány adatot. Mihelyest a bemutatási záradék a belügyminisztériumtól leérkezik, az egyesület tényleg megkezdi közhasznú tevékenységét.

(Himen) Felber Domonkos, Zemplén vármegye derék segéd-tanfelügyelője a közelmúltban váltott jegyet Hahn Mariskával Győr-Szent-Mártonban. Boldogságot kívánunk frigyéhez.

(Boldog emlékeztető) ifj. br. Vay Miklós helyére az alsó-zempléni ev. ref. egyházmegye algonokkául, br. Vay Sándor ellenében, Meczner Béla radi földbirtokos választotta meg. Ismervén tisztelt barátunknak a közügyek iránt tanusított érdeklődését s a közpályán eddig is érvényesített tevékenységét: bizatosan merjük állítani, hogy a választás szerencsés volt s teljesedni fognak a megválasztott segéd gondnok egyéniségéhez kötött óhajok és reményeségek. Fogadja e kitüntető újabb szerepéhez is szerencse kívánatunkat!

(Az árvasegélyező- és jótékonyági egyesület) f. évi augusztus hó 29-én tartotta az alapszabályok végleges megállapítása ügyében rendkívüli közgyűlést. A vonatkozó belügyminiszeri intézkedés szellemének megfelelőleg alapszabályaiba ellenvetés nélkül fölvetette az egyesület azt a §-t, mely szerint feloszlás esetén az egyesület vagyonának hováfordítása tárgyában hozandó határozatnak jogi hatálya a belügyminiszeri jóváhagyástól tétetik függővé. Az ekként kiegészített alapszabályokat a megye közönsége fogja bemutatási záradékolatás végett a belügyi minisztériumhoz felterjeszteni.

(Elégtétel.) Dalárdistáink az idej, Pécsen végbement országos dalünnepén tudvalevőleg visszatartották a zsűri által számukra felajánlott ezüst-érmét. Mikor dalárdánk ama vezérjének első hire hozzánk eljutott, nem lehet csodálkozni azon, hogy az ujhelyiek tiltakozásának e szokatlan módjához és annak korrektségéhez jobbról is balról is többen hozzá szólnak. A helyzet ma már egészen tisztán áll előttünk. A „Kassai Szemle“ és „Pécsi Figyelő“ kijelentéseiből egészen határozottan látni, hogy — kinek füttyült az ujhelyi fülemile. Az egyik, a másik fórum is igazat ad dalárdistáinknak s meghódol érdemük előtt. Ez a „kurucz“ dalárda is elmondhatja, hogy: kivittuk a pécsi nevet.

(A jegyzői megyei nyugdíjalap) felett örökös választmány a megye alispánjának elnöklelete alatt f. é. aug. 31-én tartotta meg legutóbbi tanácskozását. Ez alkalommal kedvező elintéztést nyertek 1) Zámboory Antal ulicsi körjegyzőnek-, 2) Szoták Mihály butkai volt körjegyzőnek-, 3) Gerzanits Béla kolonizai volt körjegyzőnek- és 4) özv. Fesztor Miklósné özvegyi nyugdíj, illetve nyugdíjaztatásuk iránt a választmányhoz benyújtott kérvényeik. Rósenberg Ignác szécspolyánkai körjegyzőnek kérvénye, mert ahoz a bizottsági lelet becsatolva nem volt, kipótlás végett folyamodónak visszaadati rendeltetett. Lukovics Arnold homonnai körjegyző folyamodásával a megye bizottságához utasított. Fajd Rudolf sókúti volt körjegyzőnek, jelenleg k.-ruszkai lakosnak nyugdíjaztatás iránt benyújtott folyamodása a nyomozat további foganatosítása végett a gálscési j. főszolgabírójának kiadatni határozatott. Néh. Antalovics Károly örökösének kérelme méltányosnak találtván, — elfogadtatott.

Végül Csuka Miklós szerencsi közs. jegyző kérelmének a része, melyben a törzskönyvi előírásokat helyesbíteni kéri, okmánya alapján fogamatot nyert; ellenben az a része, melyben évi hátrálékos anyagi kötelezettségei után terhére rótt késedelmi kamatokat elengedtetni kérelmezi, eldöntés végett s elutasító véleménnyel a megye közgyűlése elé terjesztetni rendeltetett.

(Jegyzői szigorlat.) Illésházy Endre f. évi aug. hó 31-én tette le Zemplén vármegye szakbizottsága előtt a községi jegyzői vizsgálatot s a jegyzői szolgálatra egyhangulag képesnek ítéltetett.

(Városunk képviselő testületének figyelmébe) ajánljuk azt a körülményt, hogy a város alsó határa vadász-területté alakítva és bérbeadva nincsen. Pedig ez irányban az 1883. XX. t. cz. 3. §-a világosan rendelkezik. Kivánatos, hogy a valódi vadászat és vadtenyésztési érdekek szem előtt tartásával bérbe adassanak az alsó határbeli összes birtokok. De köteles is a községi előjáróság a község tulajdonát képező területen és az avval közvetlenül szomszédos, önálló vadász-területté nem alakítható birtokokon a vadászat bérbeadását eszközölni s az ekként származó jövedelmet a közigazgatási költségek fedezeté közé sorozni. Itt van az 1887. évi büdzset készítésének az ideje. Ne felejtse el a városi előjáróság az itten ösmertetett jövedelmet költségeloirányzatába felvenni.

(Ahány ház — annyi szokás): de az már mégis csak rossz szokás, hogy a pallós erkélyeken lévő oleandereket akkor öntözi a szobalány, mikor a lecsorgó víz váratlan zuhanynyal kedveskedik a járó kelőknek. Pedig ez így történik a . . . . . utcán — Ujhelyben.

(Az ipartörvény revíziója.) Még ki sem próbálta eléggé az idő az új ipartörvénynek életrevalóságát a kormány már is annak némi módosításáról gondoskodik. Bizonyára sok panasz érkezett a minisztériumhoz az idézett törvény 50. §-ában foglalt azon sérelem miatt, hogy heti vásárokon ipar-készítményeket csak a helyben lakó iparos van jogosítva eladni. A kormány az id. § módosításának szükséges volta iránt véleményt kért a törvényhatóságoktól. Részünkről ajánlanok a „Magyar Pénzügy“ f. évi 35-ik számában kifejtett indító okok alapján azt a módosítást, hogy az 50. §-nak „helyben lakó iparos“ kifejezése „az első fokú iparhatóság területén (vagyis megyékben az egy-egy szolgabírói járás területén) lakó iparos“ kifejezésével helyettesítettnek. Ilyképen minden bizonnyal rés lenne útve a § nagy szigorán és egy öntudatos lépéssel közelebb jutnának a helyesen értelmezett szabad ipar eszményéhez.

(Pasztóriáda.) Városunk ismét keleti színezet kezd ölteni. Az utcákon és köztereken néha egész kutyá kottériák tanyáznak. A hatóságoknak e tárgyban a közelmúltban tett intézkedései végrehajtása alkalmával felmerült túlzások ellen figyelemre méltó felszólalások voltak hallhatók. Mi azt tartjuk, hogy mint minden rendőri tevékenységénél, úgy a fent előadott körülményből származható veszélyek megelőzésénél és elhárításánál is lehetőleg szem előtt tartandók bizonyos tapintatossági és eszélyességi elvek, mikből folyólag maga a fő cél megvalósítható. Valószínű, hogy ha a könnyen felismerhető kóborló és gazdátlan ebek a fő- és mellékutcákban folytonos szigorral pusztítottának, minél ritkábban volna szükséges a szigorú zár alkalmazása. Elkerülhetők lennének az érzékenykedésre alkalmas szolgáló ama kellemetlen esetek, hogy a kóbor ebek helyett a gazdjától elszabadult értékes vadászkutyák és ölebek kerüljenek hurrokra. Ezek különben is sokkal szigorubb házi felügyelet alatt állanak, semhogy ellenük szüksége lenne a közönségnek rendőri segélyre. Erélyes főszolgabíránk és a városi hatóság bölcsességétől várjuk ennek is az orvoslását.

(Az „öreg“ már t. i. a toronyóra) nem volt halálos beteg. Csak inai merültek ki a hosszas járástól, csak nyelve erőtlennül meg az éjjel-nappali kiáltozástól: „emberek az idő mulandó — dolgozzatok“; csak a tüdeje merült ki a szakadatlan „a mementó-móri“-zásban. Gondolt tehát egyet: „aki sokat jár — elfárad — hát megáll“, megállt ő is. Tetette magát jó ideig, hogy nincsen jártányi ereje, hogy szólni sem bír. De jött a mester, szívére tapintott és . . . irgalmatlan masszázs-kúra alá vette a sunyi öreget. Ki kente-fente krónikus bajából. Ma már ifju erejében van megint. Inak, nyelv, tüdő felszabadultak a láztól. Emberek! ügyeljetek már most a megtért próféta szavára: éljete az idővel és — dolgozzatok.

(Bereg vármegye közlönye) a „Munkács“ teljes előismeréssel adózik közigazgatási bizottságunknak és megyénk főorvosának, hogy a közegezségi ügyre nagy gondot fordítanak; egyszersmind panaszodik arról, hogy náluk a társadalomnak e legvitalisabb érdeke, a közegészség, az intéző körök és egyének részéről,

csak másodrendű ügynek tekintetik. Nagyon örülünk a jó szomszedságnak és annak, hogy jó példával mi járunk elől. Még nagyobb lesz örömmünk, ha karöltve járhatunk. Az egészségügy javításáért való járásunkban-kelésünkben ne engedjünk egymásnak elsőbbséget.

(A czekei és velejei körorvosi állomás) betöltésére hirdetett pályázatok meddőek maradtak. Jelentkezett ugyan egy-egy pályázó, de mert az egyik külföldön szerzett diplomát, mely nosztrifikálva nincsen, csatolt folyamodásához, a másik pedig csak sebészeti és szülészmesteri képzettség mellett tanuskodó okiratot mellékel, s nem igazolta a három évi folytonos sebészi gyakorlatot: az 1876. XIV. t. cz. 143. §-ának harmadik bekezdése ellenére választásra bocsátható nem volt. Új pályázatok fognak kiírtni.

(Óriási kender.) Dr. Lácza László s.-pataki lakos és földbirtokos az idén kísérletet tett egy külföldi, Franciaországban honos, kenderfajjal, mely habár a talajban válogatós, igen jól beléltte magát a mi klímánk alatt a porlós húmusz rétegetbe. A mutatéként ide beszállított kender szálok mindenike bőven megütötte a 3 és 1/2 méter hosszúságot. Fája hüvelykujnyi vastagságu. Egy táblában látva valósággal az erdő képét nyújtja. Jövedelmezőség tekintetében holdanként 90—110 frt tiszta haszonnal kecsegtet. És jövő is vár reá. Budapesten meghonosító telepet nyitott már a Ramié-féle francia társaság, mely ez óriási kendernek termeléséhez szakszerű tanácsokat adni, a megtilolásához kívántató gőzgépeket a gazdaközönségnek használatára bocsátani, a nyersanyagot beváltani, a gazdáknak termelési előlegeket szolgáltatni, szóval ez őstermelési cikknek hazánkban közzgazdasági lendületet adni lesz hivatva.

(Vonat elgázolás.) Nem az első eset már ami a napokban történt, hogy Sz.-Long mellett egy csikó a személyvonat elé tévedt s elgázoltatott. Az utazók szerencséjére nem történt nagyobb kár, mint amennyit egy csikó ér. Mindenesetre a szegi-longiakt nagy gondatlanságára vall azonban ez ismételt eset. Erélyes nyomozatot és példás büntetést kérünk járásunk főszolgabírójától. (Beküldetett.)

(Meghívó Nagy-Mihály ünnepére.) A tanügy és közművelődés minden igaz barátjának hazafias örömmel sietünk jelenteni, hogy a magas közoktatási kincstár által, Nagy-Mihály város lakosságának tetemes hozzájárulása mellett, (30000 frt költséggel) felépített, 8 tanterem, muzeum, tanácsterem s több tanítói lakosztályból álló díszes állami elemi iskola átadása, illetve megnyitási ünnepe f. 1886. évi szept. hó 12-ik napján d. e. 10 órakor fog megtartatni. Midőn városunk értelmiségének több évtizedre terjedő buzgalma és áldozatkészsége által istápoltt kulturális mozgalom diadalát hirdető ezen iskolának a magyar állameszme megerősödése, nemzeti nyelv s népnevelés terjesztésének szentelt mű átadását a mondott időre kifizített, teljes tisztelettel felkérjük a Czimet, hogy ezen, közel 600 gyermek hazafias fejlődésének biztos zálogát képező iskola megnyitási ünnepének fényét becses megjelenésével emelni, s így a legszentebb ügy előmozdítására emelt maradandó alkotásunk feletti örömmünkben velünk osztozni méltóztassék. Kelt Nagy-Mihályon, 1886. évi augusztus hó 29-én. Az állami iskolai gondnokság nevében: Pólányi Géza, gond. elnök. N.-Mihály város képviselő testülete nevében: Sulyovszky István, városi főbíró.

(Melegen ajánljuk) t. olvasóinknak és előfizetőinknek, különösen pedig a kereskedők és iparosok pártolásába a „Magyar Pénzügy“ című közgazdasági heti lapot, melyet Kormos Alfréd szakértelmes, változatos és mindig közérdeklő szerkesztésében a Franklin társulat ad ki. Előfizetési ára: egy évre 10 frt.

Tanügyi rovat. *)

Az iskolai év kezdetén.

Megmozdult a világ. Egész kis népvándorlás képe ötlük szemünkbe mindenfelől. A szorgalomidő (milyen szépen nevezte el a törvény) beköszöntött. A rajzó munkás méh és az édes otthonától bucsuzó ifjuság egyet jelentenek. És megkezdődik a *honfoglalás* munkája, mondjuk katonásdija, fegyvergyakorlata.

Megkezdődnek és folytatódnak a nagy — tiz hónapig szakadatlanul tartó gyakorlatok. Nagyfontosságú, országos, történelmi jelentőségű érdeket szolgálnak ezek a szellemi manőverek. Lásan, de alaposan megkészülnek ez idő alatt nemzetiségünknek és államiságunknak védő sáncjai, telépülnek porszemeként várfalai, tornyai. Diák-

*) E rovatot óhajtanók lapunkban állandóvá tenni. Azért bizalomteljesen felkérjük a nevelés- s tanügynek minden igaz barátját, különösen pedig a lelkeseket és néptanítókat, hogy a magyar népnevelés előmozdítására vonatkozó irányeszméiket lapunknak e rovatában kifejtési s lapunk szellemi értékét ilyormán is nevelni sziveskedjenek. Szerk.

seregek sűrű csapatokban bevonulnak a gyakorló terekre, szellemi fegyverek tárházába — az iskolába. Tanulnak sok szöveget, igazat és hasznosat. Megtanulják a szellem fegyvereivel való bánni tudást, a védekezést s ha a szükség úgy hozná magával, a támadást. És remélni engedik, hogy az elveszett vagy veszendőben lévő anyagi előnyöket visszaszerzik majd szellemi sikereik jussán.

A gimnázium, a középiskola önkéntese majd lerogyik, szegény, az új fegyverek szokatlanul nagy súlya alatt. A munka verítéke gyöngyözik már is lázas homlokán. Jól van-e ez így? Mondjuk — jól. A jó vég köti meg a munka koszorúját. Türelemmel viselni, amit a sors teherként reánk rakott — bölcs dolog. A küzdelmes munka a szebb és jobb jövő számára gyűjti fel erőnket.

A jelszó: „előre.” Előre és magasabbra. Sic itur ad astra. Épül a torony — a haladás épülete — hogy az égig érjen. De okos terv szerint épüljön, szilárd alapokon, lassan, jól kimérve — hogy le ne düljön. A magas tornyok nehezebbet esnek.

Vigyázzanak az építők. A bábeli torony példája rettentő. Az egyértelműség ne változzék át a megzavarodás kaoszává. Ügyeljenek, hogy a magasra törekvő diáksereg tiszta tudatával bírjon a magasság szédítő voltán. Gyenge fő magasra ne menjen, mert nyakát töri.

Az építők ti vagytok — lelkes tanítók, tanárok s egyszersmind nevelők. Neveljétek az ifjúságot fegyelmre — fegyelmezett szívvel és fegyelmezett észszel. Tanítsátok meg őket a legzebb tudományra: imádni az istent, szeretni a hazát és szeretni az emberiséget. Lengje át az ifjú szíveket és elméket egységes magyar hazafias szellem. A nemzet, az ország szeme ti reátok szegződik mostan — tanárok s tanítók! A magyar nemzet az ország jövőjét, anyagi és szellemi fejlődését a ti kezeitekbe tette le mostan újra. Legyen a ti akaratotok szerint. Legyen a tudomány hatalommá — és e hatalom váljék maradandó nemzeti tulajdonná; hogyha majd karral, észszel tenni kell, álmainkból szép való legyen. Az ifjúsághoz kötött szép reményeket ne rútsa el a férfúság valósága.

Ti néktek — nevelők és tanítók. a természet rendje is kezetekre dolgozik. Az a legnagyobb család, mit emberiségnek neveznek, mint az örök idő mulik és ujul szünet nélkül; mint a felmérhetetlen világtenger vize áramlik folytonosan. Mulásában, ujlásában, áramlásában szerencse rejtőzik. Meg van óva az elposványosodás veszedelmétől. Az egyik emberöltő helyt ad a másiknak, a rosz — a jónak. És az ember-anyag nem rideg. Nem mállik az széjjel porréseire, ha erősebben érintik is. Alkalmaztatok idomításához mindig olyan erőt, aminőt éppen igényel. Erőt okos mértékkel. Salak és arany keveréke az ember-anyag. Oktalanság lenne aranyától fosztani meg s szaporítani vele a társadalom söpredékét. Ha salakjától szabadítjátok meg, egyengetitek útját, mint Messiasok, a boldogabb, az arany korszak megérkezésének, melyről a költő lelke álmoda: „még jöni fog egy jobb kor.”

A ti munkátok a legnagyobb felelősséggel járó munka. Ha *Horác* jövendölése:

„Korban születünk, mintsem az őseink: Amely mi tőlünk származandik Lesz gonoszabb maradék utánunk.”

teljesülné, a nemzet *átka* (kimondtam, de visszavonom) ha *Vörösmartyé*: a nemzet áldása lesz osztályrészetek.

Nemzetünk géniusza adjon nektek erőt, bölcs tapintatot ujonnan megkezdett munkátokhoz. A közvélemény előismerése legyen jutalmatok. Fáradozásaitok eredménye legyen a haza boldogsága!

A kegyes-tanítórendiek vezetése alatt levő r. k. gimnázium tanári kara a folyó 1886/87. iskolai évre a következőleg alakult meg:

Igazgató:

Halmi László k. r. házfőnök, tanítja a hittant az V. és VI. osztályban.

Tanárok:

Bolla Lajos, kegyesrendi pap, tanítja a I. osztban a magyar s latin nyelvet és földrajzot; a VI. osztban a történelmet; az I. osztály főnöke.

Brezanóczy Béla, világi, tanítja a német nyelvet a IV., V. és VI. osztban, a földrajzot a II. o., a természetrajzot az V. és VI. osztályban.

Cserépfalvi József, vil. bölcsészettudor, gimn. jegyző, tanítja a latin nyelvet a VI., a görög nyelvet az V. és VI. oszt.-ban; a VI. oszt. főnöke.

Félegyházy Béla, vil. tanítja a menyenyiségtant a III—VI. oszt.-ban, a fiz. földrajzot a III., a természetrajzot a IV. osztb.; a IV. oszt. főnöke.

Gurnesevics Lajos, vil. tanítja a magyar nyelvet a III—IV., a latinnyelvet a III. oszt.; a III. oszt. főnöke.

Kozár Ferencz, kegyesrendi pap, tanítja a magyar és latin nyelvet a II., a történelmet a III. és V. osztban, a II. osztály főnöke.

Polák János, kegyesrendi pap, tanítja a hittant az I. és III., a latin nyelvet az V., a szótant az I. és II. osztályban; az V. oszt. főnöke.

Tremmer Gyula, kegyesrendi pap, tanítja a hittant a II. és IV., a latint nyelvet és történelmet a IV., a német nyelvet a III. osztályban.

Vandruska Antal, vil. tanítja a rajzoló geometriát az I—IV.; a szépirást az I. és II.; a tornát mind a hat osztályban.

A rendkívüli tárgyak körül.

Vandruska Antal tanítja a francia nyelvet, Cserépfalvi József a gyorsírást, Bolla Lajos az egyházi éneket, Krafcsik Ferencz a világi éneket.

A beírt tanulók száma a mai napig: a VI. osztályban 14, az V. osztban 23, a IV. ben 44, a III. ban 31, a II. ban 45, az I. ben 60. Összesen 217.

Érdekes tudni, hogy az első osztálybn való fölvetésre a törvény-szabta maximum betöltés után még 10-en jelentkeztek, kik kénytelenek voltak más intézetet keresni.

Iskolai értesítés.

A sztrópkói magyar tannyelvű állami elemi népiskolánál a beiratások ideje 1886. évi szept. hó 6-án veszi kezdetét, egyelőre két tanító és egy tanítónő vezetése mellett, de alapos reményünk és kilátásunk van, hogy még e tanév folyamán a negyedik tanerő is rendszeresített fog a nagyméltóságú vallás és közoktatási miniszter által.

Ajánljuk különösen a sztrópkói járás területén lakó szülők figyelmébe ezt az iskolát, melynek tanítói a mult tanévben oly szép eredményt mutattak fel, hogy a növendékek kivétel nélkül a magyar nyelvben való jártasságot elsajátították.

A sztrópkói állami el. iskola gondnoksága.

HIVATALOS RÉSZ.

9787. szám. *Zemplénmegye alispánjától.*

Tekintetes szolgabíró ur.

Közhirre tével végett tudatom tekintetes szolgabíró urral, hogy t. Sárosmegye alispánja több rendbeli értesítése szerint Jakab-Volya község sertés-állománya lépfene miatt 15 napi Dubova község szarvasmarha állománya lépfene miatt 15 napi, Szinye község loállománya takonykór miatt 15 napi, továbbá Gajdos Pongrácz András bártfai lakos sertés állománya lépfene miatt bizonytalan időre, Zsegnye község szarvasmarha állománya lépfene miatt 10 napi, s Hrabcska község szarvasmarha állománya lépfene miatt 21 napi vesztégzár alá helyeztetett.

Feloldatott ellenben a vesztégzár alól Gergellak község szarvasmarha és Ladomér, Hun kócz és Krajno Polyána község sertés állománya. S.-a.-Ujhely, 1886. augusztus 1-én.

Matolai Etelé,
alispán.

40670. II. sz. *Magy. kir. belügyminiszter.*

Körrendelet.

Valamennyi megyei törvényhatóságnak.

A közmunka és közlekedési magyar királyi miniszter úr a folyó évi július hó 15-én 25.524. szám alatt hoztam intézett átiratában tudomásomra hozta, hogy a községi előljárók és körjegyzők által a szolgabírákhoz vagy alispánokhoz beküldött és az 1880. évi II. III. t. cz. alapján előállított hivatalos törvény s rendelet kiadványok beszerzési ára fejében járó pénzekre, illetőleg ily pénzt tartalmazó és a községi előljárók által a szolgabíróhoz vagy alispánhoz intézett levelekre a mennyiben ezen levelek „törvénytári ügyben portómentes” megjelöléssel elláttnak a portómentességet megadta, s ez iránt a magyar királyi postahivatalokat a Postai Rendeletek Tára útján megfélelően utasította.

Felhivom a törvényhatóságot, hogy téves megdíjazások elkerülése végett a községeket haladék nélkül utasítsa az iránt, miszerint a szóban levő pénztartalmu küldeményekre a „törvénytári ügyben portómentes” megjelölést alkalmazni el ne mulasszák.

Budapestben, 1886. évi július hó 22-én. A miniszter helyett:

Beniczy,
államtitkár.

8989. sz. *Zemplénmegye alispánjától.*

Tíz szolgabírónak.

A m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium f. évi 26149. szám alatt kelt körrendelete tudomás és mihez tartás végett kiadatik. S.-a.-Ujhely, 1886. jul. 12.

Alispán h. Viozmándy Ödön,
főjegyző.

(Máskolat.) Valamennyi törvényhatóságnak. Ismételen előfordult, hogy a hatóságok a nem

helyben lakó kereskedőknek a bevásárlást nem engedik meg, illetőleg ezt vagy házalási engedélytől vagy pedig az 1884. évi XVII. t. cz. 46. §-ban előírt feltételek teljesítésétől teszik függővé. Ennélfogva a tudomás és kellő eljárás végett a következőkről értesitem a törvényhatóságot:

A bevásárlás, történjék ez bár nem helyhez kötve, hanem vándorlás útján, nem tekinthető házalásnak, mivel a házalás fogalma alá, a fennálló házalási szabályok 1. §. értelmében, az árúkkal való kereskedés bizonyos eladási helyiség nélkül tehát csakis kinalása, illetőleg az elárusítás tartozik.

A vándorszerű bevásárlással foglalkozó egyén egyszerűen kereskedőnek tekintendő és részére ily minőségű iparigazolvány adandó, a mely iparigazolvány az 1884. évi 39266. sz. a. kelt rendelet 10. §. értelmében a D., iparlajstromba vezetendő. A ki ily iparigazolvánnyal bír, az az ország bármely helyiségében is foglalkozhatik bevásárlással tekintet nélkül arra, valjon az illető helységben van-e telepe vagy fiók telepe. Bpsten, 1886. júli. 1. A miniszter helyett: *Matlekovics.*

6832.

Zemplénmegye alispánjától.

10 szolgabírónak.

Tudomás végett kiadatik.

S.-a.-Ujhely, 1886. június hó 4.

Alispán h. Viozmándy Ödön,
főjegyző.

(Máskolat) Földm. ip. keresk. miniszterinm 27586. sz. Valamennyi törvényhatóságnak. Ő császári és apostoli királyi Felsege f. hó 7. n. kelt legfelsőbb elhatározásával Huranda Emil fiumei tiszteletbeli szerb kir. konsulnak kinevezési okmányát a működhetési jog legfelsőbb záradékával legkegyelmesebben ellatni méltóztatott.

Felszólítom tehát a törvényhatóságot, hogy nevezett tisztb. konzul urat fentebb jelzett működésében kellő támogatásban részesítve és netaláni megkereséseinek készséggel feleljen meg. B.-Pest, 1886. május 15. A miniszter megbízásából: *Schnirer s. k.*

Zemplénmegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1886. ápril 30-án tartott rendes féléves közgyűléséből.

Olvastatott a községi faiskolák gondozása s a község határaiban levő állami, megyei és községi utak széleinek befásítása tárgyában küldött-ségileg tervbe vett szabályrendeletre vonatkozólag a megyei tiszti főügyész véleményes elterjesztése.

A község határaiban levő állami, megyei és községi utak széleinek befásítása tárgyában alkotott s bemutatott szabályrendelet elfogadtatván, annak jóváhagyása és életbeléptetése érdekében a nmgu közmunka- s közlekedési miniszterium, a községi néptanítókra vonatkozó részének kötelező erejűvé tétele végett a nmgu vallás- és közoktatási miniszterium, továbbá a szabályrendeletben megszabott bírságok behajtásának jóváhagyása, s egyidejűleg a kérdéses befásítás érdekében szükségessé várt területeknek kisajátíthatása céljából az 1881. évi XL. törvényzikknek törvényhozás útján megfelelőleg leendő kiterjesztése iránt a nagymélt. m. kir. belügyminiszterinm feliratilag felkértni határozottatott.

7652. sz.

Zemplénmegye alispánjától.

A községi faiskolák gondozása és az ut széleinek gyümölcsfákkal befásítása tárgyában a f. évi ápril hó 30-án tartott bizottsági tárgyalásból kelt szabályrendelet azzal hozatik köztudomásra, hogy az ellen a netaláni fellebbezés vagy észrevétel a kihirdetés napjától számítandó 30 nap alatt alulirothoz beadható.

S.-a.-Ujhely, 1886. június 17. én.

Matolai Etelé,
alispán.

Szabályrendelet

a községi faiskolák gondozása és a községi utak széleinek gyümölcsfákkal befásítása tárgyában.

1. A gyümölcsfák beszerzése és kiültetése.

1. §. A faiskolák létesítésére szánt községi területeket, minden község gyümölcsfák iskolázására és tenyésztésére köteles felhasználni és bekeríteni. A hol pedig nincs községi faiskola, annak beszerzéséről a község gondoskodik.

2. §. A faiskolák közvetlen gondozója a községi előljárók felügyelete mellett a néptanító. A hol több felekezetnek van néptanítója s a község néptanítóval nem bír, ezek közül egyet a község, az egyezségileg megállapítandó díjazás mellett választ és a faiskola gondozásával megbíz. Ha a községben csak egy állami vagy községi, vagy felekezeti tanító létezik, a gondozás őt terheli, díjazását pedig egyezkedés folytán a községi képviselőtestület állapítja meg.

3. §. A gyümölcsfák alanyait a néptanító gyümölcsmagvakból, esetleg beszerzett vadonczokból tenyésztí.

A gyümölcsmagvakat, ha azokat a községi esetleg a felekezeti megbízott néptanító magán-
uton be nem szerethetné, kérelmére a megyei gazdasági egylet szolgáltatja ki.

4. §. Minden néptanító köteles az ezen szabályrendelet életbeléptetése után következő évben a faiskolákat annyi gyümölcsmagvakkal beveteményezni, illetőleg vadonczokkal beültetni, hogy az azt követő évben legalább 200 drb. alma, 200 drb. körtve és 500 drb. besztercei szilvalányat felmutathasson.

A mely néptanító még a fentebb jelzett évben sem volna képes az általa gondozott kertben a fentebbi számu magonc, illetve vadonczot igazolt mulasztása miatt felmutatni. 1 frttól 5 frtig terjedhető bírsággal sújtandó.

5. §. Az életbeléptetést követő 4-ik évben minden néptanító köteles 1 frttól 5 frtig terjedhető bírság terhe alatt kis községben 200, nagy községben 400 drb. alma és ugyanannyi körtve-oltványt és 500 illetőleg 1000 drb. besztercei szilva magoncot felmutatni.

6. §. Az alma és körtve oltógalyakat a néptanító saját körében is beszerezheti, de ha ezt tenni képes nem volna, az oltási időszakot megelőzőleg 3 hónappal a megyei gazdasági egyesülethez tartozik kérelemmel járulni, mely esetben az oltógalyakat a megyei gazdasági egylet szerzi be és osztja ki.

A gyümölcs-faiskolákban csak a következő gyümölcsfajok lesznek nevelhetők: *alma*, angol arany parmen, fekete, bőr, kormos, batull, casselli ranette, mosánszki és sóvári; *körtve*, téli esperes, diel vajoncza, Napoleon vajoncza és Kronprinz Ferdinand; *szilva*, besztercei.

7. §. Az ekként megalkotott faiskolákban köteles a néptanító az életbeléptetést követő 5-ik évtől kezdve évenként 50 drb. alma, 50 drb. körtve-vadonczot nevelni, illetve beoltani és 100 drb. besztercei szilvafát nevelni, igazolatlan mulasztás esetén, 1—10 frtig terjedhető bírsággal sújtandó.

8. §. Az 5-ik évben minden néptanító köteles a község határában levő állami, illetve megyei, ezek nem léteben községi közlekedési utak széleire az utóbb részletezett módon a megyei megbízottak és a községi előjárók felügyelete mellett a község házában a célra kirendelendő munkáserővel a szükséghez képest legalább 100 drb. alma-oltványt, 100 drb. körtve-oltványt és 200 drb. besztercei szilvafát kiültetni, azt a község által kiszolgáltatandó támkarókkal ellátni. Az árvíz területén fekvő utak ezen szabály alól kivételt képeznek s azok vadfákkal szegélyezendők.

9. §. A 6. és a következő években az előbbi 8 szakasz rendeletét tartva szem előtt s az abban említett bírság terhe alatt minden néptanító köteles évenként legalább 50—50 drb. alma és körtve-oltványt és 100 drb. besztercei szilvafát folytatolag az említett utak szegélyezésére kiültetni, mindaddig, míg a község határában levő összes állami, megyei s községi közlekedési utak szegélyezve nem lesznek.

10. §. A kiültetett fák között támadt hézagokat (ha a fa kivész, vagy kitorik) a néptanító tartozik pótolni. Ebbeli mulasztása is 1—10 frtig terjedhető bírsággal büntetendő.

11. §. A mely községben néptanító nincs, azt a községi bíró a szolgabíró útján a megyei gazdasági egyletnek azonnal tudomására hozza; a megyei gazdasági egylet ily helyeken a faiskola létesítése iránt más alkalmas közeg útján intézkedik, esetleg a község részére a szükséges csemetéket lehetőleg beszerzi és saját hatáskörében a község határában levő állami, illetve megyei utak széleinek befásítása iránt intézkedik.

A megyének elszigetelt felsőbb vidékén a községi utak széleinek befásítása — a községek kérelmére a szolgabírák előterjesztése alapján egyelőre függőben hagyatik.

12. §. Az utak széleinek befásítása a szabályrendelet életbeléptetése utáni 5-ik évben veszi kezdetét, azon év folyamán köteles a néptanító megkeresésére a községbíró a gödrök ásása, a fák beültetése és a szükséges víz hordására a mánkaerőt kirendelni.

Ha a községi bíró a szükséges munkaerőt a néptanító megkeresésére kirendelni elmulasztja, 1—10 frtig terjedhető bírsággal büntetendő.

Ezen eljárás mindaddig, míg az utak teljesen szegélyezve nem lesznek, évenként ismételtetik.

A mely néptanító ezen munkát teljesíteni elmulasztja, 1—10 frtig terjedhető bírsággal büntetendő.

13. §. Az utak befásítása következő sorrendben történik: 1-szor állami utak, 2-szor megyei, 3-szor községi (vicinalis) közlekedési utak.

14. §. A kiültetendő csemeték részére az uti árok szélétől a belső oldalon 31 centimeter távolságra, egy méter széles mély gödrök ásandók.

15. §. A gödrök egymástól 10 méter távolságra olyformán ásandók, hogy azok az ut két oldalán egymással szembe ne álljanak, hanem úgy, hogy minden fa az átellenben levő fasor két fa közötti középponttal átellenben legyen ültetve.

16. §. Egyfajú és egyidőben érő gyümölcsök (pld. alma) lehetőleg együtt ültetendők, kilométerként az ut mindkét oldalán.

A kiültetett csemeték erős karókkal látandók el s gúzsossal megerősítendők.

17. §. A kiültetés minden év tavaszán és őszén történik.

A gödrök ásását, a csemetéknek a faiskolákba kiültetését azok kiszállítását és a kiültetést a községi bíró közmunkával teljesíti, a munka intézője és vezetője a községi néptanító.

18. §. Ha a községi előjáró a néptanító kérésére elegendő munkásról nem gondoskodik, erről a tanító a szolgabírónak haladéknélkül jelentést tesz, mely jelentés vételétől számítva a szolgabíró a munka kirendelése és a községi bírónak a 12-ik § értelmében megfenyítése iránt 3 nap alatt felelősség terhe mellett intézkedni tartozik.

19. §. A néptanítók, illetve községi előjárók, ha kérelemmel fordulnak a megyei gazdasági együlethez, azáltal a kiültetésre alkalmas nemes csemetéket, illetőleg oltógalyakat beszerzése körül támogatásban fognak részesülni.

20. §. Ha az állami, megyei vagy községi utak egyes részei a szomszédos birtokosok által gyümölcs- vagy vadfákkal már szegélyezve vannak, mindaddig, a míg a tulajdonos a fák ápolása, illetőleg pótlásáról gondoskodik, ezen területek a jelen szabály alól kivételnek.

Mihelyest azonban a meglévő faültetvények elpusztítottak, az ily területekre is a jelen szabályrendelet alkalmazandó.

II. Felügyelet.

21. §. A községi faiskolák felett a közvetlen felügyeletet első sorban a községi előjárók, másodsorban a szolgabírák útján a megye gyakorolja. Az ellenőrzést azonban a gazdasági egylet elvállalván, azzal felruháztatik.

22. §. Az ültetvények felügyeletére, hernyóktól tisztítására és a téli fagyok elleni be-
kötözésére, minden község, esetleg több község-
szövetkezve egy csőzt, vagy kerület köteles tartani, aki azonban az ut felügyeletével, a kir. építészeti hivatal és a szolgabíró beleegyezésével mint utkaparó is megbízandó leend.

Az államutakon a nagyméltósági közmunka- és közlekedési miniszterium jóváhagyásával, az alkalmazott utmesterek és utkaparók alkalmazhatók.

23. §. A csőz vagy kerület az erdőtervényben szabályozott esküt tesz le és hivatalos valomása a hatóságok előtt teljes bizonyító erővel bír.

24. §. Az ültetvények örökösével megbízott kerületnek egy község határában tul, több község határában elterülő utakra — hatásköre csak azon esetben terjedhet ki, ha azok hossza a 10 kilométert meg nem haladja.

25. §. Ha több község egy kerület kíván együttesen tartani, eziránt a járási szolgabíróhoz folyamodik, aki a gazdasági egyesület által kirendelt ellenőrző meghallgatásával, a 24. §. figyelembentartásával végérvényesen intézkedik és a fizetéshez való hozzájárulási arányt megállapítja.

26. §. A csendőrök kötelessége az ültetvények biztonsága felett őrködni és mindazokat, akik az ültetvényeket rongálják, kitorik vagy megsemmisítik kinyomozni, esetleg ha tetten kapják elfogni és a büntető hatóságnak át szolgáltatni.

27. §. A községi előjárók kötelesek az ültetvények felügyeletét szigorúan ellenőrizni, az azokban előforduló elemi csapás vagy rongálás által ejtett hiányokat a legközelebbi ősz vagy tavasz folyamán, az illető néptanító útján új ültetés által pótoltatni. Ha ezt tenni elmulasztják, 1—10 frtig terjedhető bírsággal megrovandók.

28. §. Minden község határában, feltűnő helyen kifüggesztett táblákon, a fák rongálását és a gyümölcslopást tiltó és büntető része ezen szabályrendeletnek a hivatalos és a községben otthonos nyelven láthatóvá teendő.

A táblákat a község szerzi be és a bíró függeszti ki.

Mulasztás esetén a bíró 1—10 frtig terjedő bírsággal megrovandó.

29. §. Az utszéleken már létező faültetvények szintén a községi előjáró, illetőleg a kerület felügyelete alá helyeztetnek.

Magánosok ültetvényeiben támadt hiányok azonban az illetők által lesznek a 27. szakaszban megállapított büntetés terhe alatt pótlandók. Ettől csak azon esetben lehet eltérés, ha az egyesek az ültetvényeiket a község rendelkezésére bocsátják, ez esetben a község a vadfákat kivágatni, felhasználni és ezen szabályrendelet értelmében gyümölcsfákkal pótolni lesz köteles.

30. §. Minden honpolgárnak, különösen pedig a községi lakosoknak becsületbeli kötelessége, az utak és birtoktagok szegélyezésére beültetett fák épsége felett őrködni s ha észreveszik, hogy a fákat valaki rongálja, vagy a gyümölcsöt lopja: kötelesek azt a községi előjárónak — ha felismerték a tettest, nevének bemondásával is azonnal bejelenteni.

III. Büntetés.

31. §. Az állami, megyei és községi utak szélein, valamint az egyesek tagbirtokainak szegélyezésére beültetett gyümölcs- vagy vadfáknak rongálása vagy kiirtása tilos.

32. §. Mindaz, aki az előbbi szakaszban felsorolt ültetvényekben a fák galyait letöri, vagy a fatörzsen annak életére káros bevágásokat tesz, vagy a karókat kitorik, 5—10 frtig terjedhető bírsággal, nem fizethetés esetén minden 5 frt után egy napi elzárással büntetendő.

33. §. Az, aki a 32. §-ban felsorolt ültetvényekben egy vagy több fát szándékosan kivág, vagy megsemmisít, a kár megtérítésén kívül 50—500 frtig terjedhető bírsággal és nem fizethetés esetén minden 5 frt után egy napi elzárással büntetendő.

34. §. Az, aki a fentebbi ültetvényekben termelt gyümölcsöt lop, az 1878. évi 5. t. cz. 339—343. §-aiban foglalt büntetés alá esik.

35. §. Aki gyümölcsöt lop, de egyszersmind a fát is rongálja, annak galyait letördeli, a 33. §-aiban foglalt büntetés kétszeresével is büntetendő.

36. §. Az ültetvényekben okozott károkról és gyümölcslopásról a kerület 24 óra alatt a község előjárójának jelentést tenni köteles; mulasztása annyiszor amennyiszor 1—20 frtig terjedhető bírsággal büntetendő.

37. §. A községi előjáró a bírságpénzek behajtása, az ültetvények, illetőleg a gyümölcsben történt károsodások megtérítése iránt a törvény szabályai szerint az illető hatósághoz fordul, esetleg saját hatáskörében intézkedik.

A bírságpénzek a község faültetési céljaira fordítandók s e czim alatt kezelendők. (40. §.)

IV. Hasznosítás.

38. §. Midőn az utak szegélyezésére kiültetett fák teremni kezdenek, azok haszna az illető községet 80, a földbirtokosokat 20%-ban illeti.

39. §. A gyümölcsfák termésének mikénti hasznosítása felett a községi képviselőtestület intézkedik.

40. §. A gyümölcsstermés mindenestre még lábon eladandó a képviselőtestület belátása szerint vagy nyilvános árverésen, vagy pedig szabadkézből.

41. §. A szüret, illetőleg eladás idejét a képviselőtestület állapítja meg.

42. §. A képviselőtestület hatásköréhez tartozik megállapítani azt is, hogy az ut szegélyezésére ültetett fák kiirtandók-e már és helyük fiatal csemetékkel pótolandók-e?

43. §. A gyümölcs, illetőleg a kiirtott fák vételárából bejött pénz, az illető község pénztárában, esetleg takarékpénztárilag „befásítási pénz” czimén ezen alakra külön kezelendő.

44. §. A 43. §-ban foglalt czimeken bevett pénzek a képviselőtestület által a község céljaira következőképen használtatnak fel.

1. A községi faiskola fentartására, kiültetendő oltványok beszerzésére.

2. Az uti kerület fizetésére.

3. Az utak szegélyezése körül felmerült költségek fedezésére (kárak után ültetések stb.)

4. A befásítás és községi faiskolák körül érdemeket szerzett községi néptanító díjazására.

5. A községbeli belső közlekedési eszközök fentartására, illetőleg kiépítésére.

6. A község szállítására s végre
7. Egyébb községi közhasznú célokra.

(Vége köv.)

Üzlet kimutatás.

Hivatalos piaci árkimutatás.

1886. augusztus hó 3-án.

100 kilogrammonként.		frt.	kr.
Buza	legjobb	7	60
	silányabb	7	50
Gabona	legjobb	5	50
	silányabb	5	40
Árpa	legjobb	5	90
	silányabb	5	75
Zab	legjobb	5	40
	silányabb	5	30
Kukoricza	legjobb	1	50
Burgonya	legjobb	4	—
Széna	legjobb	2	—
Zsupszalma	legjobb	1	40
Alom szalma	legjobb	—	40
Marhahús 1 klgr.	legjobb	—	56
Szalona	legjobb	—	60
Sertés-zsir	legjobb	—	60

Szerkesztőségi posta.

R. L. Vettük — átolvassuk.
R. G.-nak Toriszán. A levelében említett cikketek nem vettük át elődünktől, keresztelni fogjuk papirjai között. Mikor kapott azokta névze biztatást?
—ch—1. Legyen szives bennünket személyesen felkeresni.

Felelős szerkesztők:

PAYZSOSS ANDOR és HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORÚTH ELEMÉRNÉ.**

Sírkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL
S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN
nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
VÖRÖS MÁRVÁNY
és homokkő sírkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnyezim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Sírkövek újabb tervezése

Intányos áron készítenek.

Tk. 955. sz.
1886.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Abauj-szántói takarékpénztár végrehajtónak Vanner János végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szerencsi kir. járásbírósa) területén lévő Rátka község határában fekvő, a rátkai 19. sz. tjkvben felerészben végrehajtást szenvedett, másik felerészben Vanner Anna, Mária, Ferenc és Rozália végrehajtás alatt nem állók nevén álló 33-35. hr. sz. belsőség az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a értelmében egészben 476 frt becs., ugyancsak a fenti tjkvben Vanner János tulajdonát tevő 768., 1149., 1544. hr. sz. alatt felvett urb. külsőségeknek fele részére 306 frt becs., és ugyanazon tjkvben + alatt 424 hr. sz. alatt felvett és felerészben végrehajtás alatt álló Vanner János, másik felerészben a végrehajtás alatt nem állók Vanner Anna, Mária, Ferenc és Rozália nevére írt szülő az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a figyelembe vételével egészben 100 frt becs. és ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi október hó 19-ik napján délután 2 órakor Rátka község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladotni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%, vagyis 47 ft 60 krt, 36 ft, 10 ftot készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. z. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságánál, 1886. évi május hó 8-ik napján.

Füleky,
kir. albiró.

Tk. 1638. sz. 1886.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Teitelbaum Emánuel végrehajtónak Török András végrehajtást szenvedő elleni 280 frt és 234 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbírósa) területén lévő Egres községben fekvő, az egresi 37. sz. tjkvben A I. 1-14. sorsz. a. felvett nemesi birtokból, nevezetesen: a 74. hr. és 60. ö. i. sz. házból, a 113. hr. sz. kertből, a 114. hr. és 45. ö. i. sz. házból, 115. hr. sz. kertből, nemkülönben a 131., 392., 426., (435-436/a), 439., 458., 459., 460., 463/a és 472. hr. számok alatt felvett külingatlanokból Török András nevén álló felerészre 900 frt kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi október hó 15-ik napján d. e. 10 órakor Egresen a községi bíró házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladotni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át vagyis 90 frtot készpénzben, vagy az 1881. XL. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. k. igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósa mint tkvi hatóságánál, 1886. évi június 28-án.

Görgey,
kir. jbiró.

8-12

ANDÉL J.-féle
új felfedezett
tengertúli por

pusztit:
poloskát, bolhát, svábot, molyt,
oroszbogárt, legyet, hangyát, pin-
cebogárt, madármolyt, egyáltalában
mindennemű rovar, — majdnem természet-
fölötti gyorsasággal és biztonsággal — oly-
formán, hogy a létező rovaroktól annak
még csak nyoma sem marad. —
Valódi minőségben és olcsó áron kapható:

PRÁGA

ANDÉL J.-féle gyógyfűkereskedésében

13 »a fekete kutyához« Huss utca 13. és a
Szentgyörgyi Vilm. fűszerkereskedésében
S.-a.-Ujhelyt.

SZOLYVAI
POLENAI
OLENYAI

savanyúvizek, valamint
LUHI-ERZSÉBET
gyógyforrás vize, — mindannyian kitűnő üdítő ita-
lok s járványos betegségek alkalmával is nagyhatá-
suak, — megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY
bányászati uradalmi ásványvizek bérletjénél Nyiregy-
háza-n. s kaphatók országszerte minden nevezetesebb
gyógyszertárakban, fűszerkereskedésekben és vendég-
lőkben is.

2030. szám.
1886.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1886. évi augusztus hó 24-én kelt 28110. számú rendeletével a miskolcz-gerendai államut szerencsi szakaszán kettős útkaparói lak újbóli felépítését 2766 frt 81 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogamatosságának biztosítása céljából az 1886. évi szeptember hó 21-ik napjának d. e. 10 órájára a zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 1/2 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

A zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal.
Kelt S.-a.-Ujhely, 1886. évi augusztus hó 30-án.

A hivatal főnöke:
Hönsch Dezső,
kir. mérnök.

Regále bérlet.

Zemplénmegyében fekvő Kelcsei uradalomhoz tartozó hét korcsma épület italmérsi joggal folyó évi szeptember hó 15-én reggeli 10 órakor meg tartandó árverés útján 3, illetőleg 6 egy-
másutáni évre bérbe adatik.

50 forinttal ellátott zárt ajánlatok is az árverés megkezdéseig elfogadtnak.

A feltételek a kelcsei intézőségénél bár mikor megtekinthetők.

Urad. intézőség.

Hirdetmény.

Zemplénmegye Hegyi községében a legközelebbi vasuti állomástól 3/4-ed órajárásra egy 400 kat. hold tagosított szántó és rét birtok — urasági lak és gazdasági épületekkel ellátva — szabad kézből el vagy haszon bérbe adó.

Értekezhetni Kulin Gyulával Hegyiben u. p. Málcza.

Nem tudtam aludni,
a Hoff János-féle egész-
ségi maláta-eszközök
nekem az alvást és ét-
vágyat visszaadta.
Petrijna, 1885. febr.
Lorenz Antal tanár.

Uj hálanyilatkozatok

Magyarországból

a már 40 év óta bebizonyult diätikai malátakivonat
gyógytápszernek feltalálójának.

Ő felsége a dán király

hadségé által arról tudatta Hoff J. gyarost, hogy malátakivonatát nagyra becsüli. „Én” így bangzik a
nyilatkozat, „a Hoff-féle malátakivonat gyógyító hatását úgy nálam, mint házam tagjainál tapasztaltam.

HOFF JÁNOS

cs. kir. udvari szállító urnak. Bécs, gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse Nr. 2.; iroda és gyári rakhely:
Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

1886. márczius 1-jén kelt a főtisztelendő Erdős Ignác urnak Zala-Csányból gyógyjelentése
felgyógyulásáról és további ajánlása barátjaihoz, hogy azok szinte felgyógyulhassanak.

Hogy mennyire használt a t. urnak nevével viselő Hoff János-féle malátakivonat egész-
ségi sör idült mellbajban és mennyire van bizalom annak kitünő gyógyerejében, az által
igazolom, miszerint ismét kérek 8 palacska malátakivonat egészségi sörét és 4 zacskó maláta-
czukorkát, de úgy kérem, hogy 4 palacska sör és 2 zacskó czukorka külön csomagolva
legyen, egyiket nevére, a másikat Varga János szinte csányi lakos és birtokos nevére, ki
szinte mellbajban szenved és én ajánlottam neki. — Zala-Csány, 1886. márcz. 1-én.

ERDŐS IGNÁCZ, plébános.

Ritkanemű gyógyjelentés (kivonatosan.)

Herman Vilmos tanítótól Kismárton, 1886. február 22-ről, a roncsolt egészség helyreállítására szolgáló diätetikai
maláta egészségi gyógytápszeri gyártmányok feltalálójához.

Én sok ideig tudólobbanásban szenvedtem. Minden haszult szer eredmény nélkül maradt. Már semmiféle
eledelt nem tudtam megemészteni. Az ön Hoff János-féle diätetikai malátakivonat egészségi sörének 12 üveggel
és az öntől vett Hoff János-féle egészségi csokoládénak felhasználása után már mind e bajok eltűntek, az étvágy
ismét beállott. Minden a rendes folyamatba tért s régi egészségem ismét helyte van állítva. Az ön kitünő gyógy-
szere testemet husította és idegerőssé tette. Az életben ismét élet van.

Kismárton, Sopronmegye, 1886. február 22.

HERMANN VILMOS, tanító.

40 évi fennállása alatt 64-szer lett kitüntetve.

Főraktár: Kormos Gyula és Szentgyörgyi Vilmosnál Sátoralja-Ujhelyben.

Homonna: Pápay Pál, Kassa: ifj. Novelly Sándor, Záh és Szakmáry, Megay Gusztáv, Gallik Géza, Molnár
L., Wandrasek K. gyógyszer., Kisvárdá: Somogyi testvérek gyógyszer., Balkányi Farkas, Miskolc: dr. Szabó Gyula,
Kurucz János, dr. Rác Péter gyógyszer., Máhr Károly, Munkács: Fraxler F., Gottier L. gyógyszer., Nagy-Mihály:
Marmorstein S., Szatmár: Literáty E., Rossin J. gyógyszer., Tokaj: Keiner D. gyógyszer., Liszka-Tolesva: Frits J.
gyógyszer., Ungvár: Krausz Adolf.

Vigyázat a bevásárlásnál! Az orvosok Franciaországban, Anglia, Hollandia, Belgiában, Amerikában
és Európa minden jelentékeny orvosa rendeli gyógyszerárakban. **Original-Extractum Malti Johanne**
Hoffi, hogy a beteg és a fellábadó csak a valódit kapja a felgyógyulásához. Mert csak az eredeti Hoff J.-féle
malátakivonati egészségi gyarmányok 40 év óta váltak be és felgyógyították a betegek százait. — Az első valódi
étrendi Hoff János-féle malátakivonati gyógytápszernek jegyein van a védjegy (Hoff János mellképe és Hoff
János aláírása a maláta készítmények egyedüli feltalálójá) egy álló tojásdad alakban. Nem lehet a közönséget
eléggé övni, hogy az eredeti védjegyre ügyeljen.

A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörnek 1 palacska 60 kr., 11 pal. 6 frt, 28 pal.
15 frt, 58 pal. 30 frt, 11 palacska felül Budapestre bérmentve házba szállítatik, kiló malátacso-
koládé I. 2 frt 40 kr., 1/4 kiló I frt 30 kr., II 1/2 frt 60 kr., 1/4 k. 90 kr. II. 1/2 kiló I frt 1/4
60 kr. (Nagyobb vételnél árengedmény.)
— Malátacuk. zacskó 60, 30 és 15 kr.. Malátakivonat I üveg 1.12, kisebb 70 kr. — malátalisz 1 frt. Egy maláta-
fürdő 80 és 50 kr. — 2 frton alul nem küldetik semmi.

Tk. 1643. sz.
1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság
közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak
Kleinman Mánész végrehajtást szenvedő elleni 11 frt 60 kr.
tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a-
ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) terüle-
tén lévő Mihalkó községben fekvő, a mihalkói 19. sz. tjkvben
A I. 2-25. sz. a. felvett ingatlanokból, nevezetesen a 37. hr.
számú kertből és egy egész urbéri telket képező külingatla-
nokból Kleinman Mánész nevében álló felerészre 1000 frt kiki-
áltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megje-
lölt ingatlanok az 1886. évi szeptember hó 30. napján dél-
előtt 10 órakor Mihalkó község bírójának házában megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el-
adatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának
10%-át, vagyis 100 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX.
t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881.
évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-
ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapír-
ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telegkönyvi
hatóságnál 1886. évi június hó 28-án.

Görgey Gyula,
kir. jbiró.

TK. 1246. sz.
1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság
közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajtónak Bereczky
József és Miklós végrehajtást szenvedő elleni 132 frt 24 kr.
tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a-
ujhelyi kir. törvényszék (a szerencsi kir. járásbíró) területén
lévő Szerencs város határában fekvő, a szerencsi 7. sz. tjkvben
14-15. hr. sz. 245. ö. i. belsőre 668 frt és ugyanazon
tjkvben 14-15. hr. sz. 245. ö. i. belsőre 184 frt becs- és kiki-
áltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megje-
lölt ingatlanok az 1886. évi szeptember 17-ik napján d. e. 10 óra-
kor a kir. járásbíró tki hivatali helyiségébe megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el-
adatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának
10%-át, vagyis 66 frt 80 kr., 18 frt 40 kr készpénzben, vagy az 1881.
évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-
ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapír-
ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. járásbíró mint telegkönyvi
hatóságnál 1886. május hó 2-án.

Kiss György,
kir. albiró

TK. 2010. sz.
1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság
közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár és Reich Mózes
végrehajtónak Weinberger Ábrahám végrehajtást szenvedő
elleni 37 frt 36 kr. és 400 frt tőkekövetelés és járulékaik
iránti végrehajtási ügyében a s.-a-ujhelyi kir. törvényszék (a
sztrópkói kir. járásbíró) területén lévő Sztrópkó községben
fekvő, a sztrópkói 215. sz. tjkvben A I. 1-2. sor., 277. és
279. hr. sz. a. foglalt Weinberger Ábrahám tulajdonánál fel-
vett urbéri birtokra, valamint a 277. hr. sz. belsőre levő
143. ö. i. sz. házra az árverést 693 frtban ezen megállapí-
tott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megje-
lölt ingatlan az 1886. évi szeptember hó 20-ik napján délelőtti 9
órákor Sztrópkó község házában megtartandó nyilvános árve-
résen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának
10%-át, vagyis 69 forint 30 krt készpénzben, vagy az
1881-ik évi LX-ik törvénycikk 42-ik §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881-ik évi november 1-én 3333. sz.
alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-
dékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a
bírósnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Kelt a homonnai kir. járásbíró mint telegkönyvi
hatóságnál 1886. június hó 20-án.

Hornyay, kir. albiró.

TK. 1248. sz.
1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság
közhírré teszi, hogy az államkincstárnak Podhorányi Károlyné
végrehajtást szenvedő elleni 65 frt 88 1/2 kr. tőkekövetelés és
jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a-ujhelyi kir. törvényszék
(a szerencsi kir. járásbíró) területén lévő Mád város hatá-
rában fekvő, a mádi 938. tjkvi 1899. hr. sz. szőlőre 328 frt
becs- és ezen megállapított kikiáltási árban az árverést el-
rendelte, és hogy a fennebb megje-
lölt ingatlan az 1886. évi
szeptember hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Mád város házá-
ban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának
10%-át, vagyis 32 forint 80 krajczárt készpénzben, vagy az
1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi nov. 1. 3333. sz. a. kelt igazságügy-
ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapír-
ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. járásbíró mint telegkönyvi ha-
tóságnál, 1886. évi május hó 12-ik napján.

Kiss György,
kir. albiró.

871. sz.
TK. 1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji járásbíró mint telegkönyvi hatóság közhírré
teszi, hogy Pelegrini Antal tolcsvai lakos végrehajtónak özv.
Kertész Istvánné ugy is mint kiskoru gyermekei t. t. gyám-
anya végrehajtást szenvedő elleni 711 frt 76 kr. tőkekövetelés
és járuléki iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbí-
ró területén lévő Tolcsván fekvő, a tolcsvai 789/2. sz. tjkv-
ben foglalt 989-990. hr. sz. alatti ingatlanokra az árverést
492 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és
hogy a fennebb megje-
lölt ingatlanok az 1886. évi szeptem-
ber hó 9-ik napján d. e. 9 órakor Tolcsva
város házában megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának
10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvény-
cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi
novemb. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rende-
let 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 70. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiál-
lított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, 1886. évi április hó 24-ik napján a kir.
járásbíró mint telegkönyvi hatóságnál.

Sill Henrik, kir. albiró.

T. k. 763. sz.
1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji járásbíró mint telegkönyvi hatóság közhírré
teszi, hogy Ujfalusi Károly mint a tokaji gör. kath. egyház
elnöke végrehajtónak néh. Lakatos Sámuel és neje Komá-
romy Zsuzsanna örökösai végrehajtást szenvedő elleni 100 frt
tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a tokaji
járásbíró területén lévő Tokaj határában fekvő, a to-
kaji 931. sz. tjkvben foglalt 1) 388. hr. sz. ház 226. ö. i. sz.
alatti belhely 840 frt, 2) 860. hr. sz. téglaszini rét 153 frt,
3) 1528. hr. sz. bodrogközi rét 77 frtban az árverést ezen
megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb
megje-
lölt ingatlanok az 1886. évi szeptember hó 13-ik napján
délelőtti 9 órakor a tokaji kir. járásbíró telegkönyvi ható-
ság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen
a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának
10%-át, vagyis 84 frt, 15 frt 30 kr., 7 frt 70 krt készpénzben,
vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én
3333. szám alatt kelt igazságügy miniszter. rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez le-
tetni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, 1886. évi április hó 23-ik napján a
kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóságnál.

Sill Henrik, kir. albiró.

183. sz.
vk. 886.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végreható az 1881. évi LX. t. cz. 102.
§-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy Neufeld Simon
homonnai lakos, Grünbaum Zsigmond homonnai lakos, Brody
Ph. kassai bejegyzett kereskedő, Josefovits Mór udvai lakos
és Goldstein Emánuel budapesti kereskedő felpereseknek
Deusch Mór homonnai lakos rőfőskereskedő alperes ellen
200 frt, 235 frt, 296 frt 48 kr., 400 frt és 131 frt 15 kr. tőke-
s törvényes jár. erejéig a s.-a-ujhelyi kir. törvényszék által
6298., 6190., 6355., 6243. és 6357/86. sz. a. elrendelt vég-
rehajtási ügyekben, a homonnai kir. járásbírósnak 1864., 1856.,
1862., 1863. és 1861/86. számú végzése következtében 1886.
évi augusztus hó 14-én Homonnán alperes lakásán bírónag le-
foglalt és összesen 675 frt 39 krra, azaz hatszázhetvenöt fo-
riut 39 krra becsült házibutorok, bolti árucikkek és bolti áll-
ványokból álló ingóságok a homonnai kir. járásbírósnak
1875/1886. számú végzése folytán 1886. évi szeptember
hó 13-ik és következő napjain mindenkor d. e. 9
órákor Homonnán Deusch Mór lakásán bírói árverés útján kész-
pénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárán alól is
fognak adatni.

Kelt Homonnán, 1886. évi augusztus hó 31-én.

Demečky József,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 1416.
1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság
közhírré teszi, hogy Fegyverneki Imre és társa végrehajtónak
Ternyik Józsefné Varga Mária végrehajtást szenvedő el-
leni 150 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében
a szerencsi kir. járásbíró területén S.-Hidvég község hatá-
rában fekvő, a s.-hidvégi 121. sz. tjkvben özv. Ternyikné szül.
Varga Mária tulajdonánál felvett (260-262.) hr. és 117. sor-
számú ház, udvar és kertből álló és az 1049. hr. számú szán-
tőföld és legelőből álló telegkönyvi jószágterest az árverést
315 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte,
és hogy a fennebb megje-
lölt ingatlanok az 1886. évi október
hó 1-50 napjának d. e. 10 órája S.-Hidvég község házában
megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron
alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának
10%-át, vagyis 31 frt 50 krt készpénzben, vagy az
1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazság-
ügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapír-
ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX.
t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elő-
leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt
átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. járásbíró mint tkvi hatóság-
nál 1886. május 8-án.

Az előadó bíró helyett:

Kiss György,
kir. albiró.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre szükséges árúk bevásárlásáról visszaérkezvén, miután ott nagyobb vételeket tevünk: azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy árúinkat majdnem **gyári áron** számíthatjuk. Kaphatók: kitűnő minőségű és legújabb divatu **női és férfi ruhaszövetek**, különféle és a legjobb minőségű **vásznak, walmolok, ruha és bélés barchettek**, új divatu **téli posztók**, berlini **selyem és téli kendők**, férfi **alsó és téli ingek**, stb. stb.

A szüreti idényre ajánljuk nagyválasztékú

tüzijáték raktárunkat.

Minden törekvésünk oda fog irányulni, hogy árúinkat a legolcsóbb árban számítsuk és a n. é. közönség bizalmát a pontos és szolid kiszolgáltatás által kiérdemeljük. Megjegyezzük még, hogy mindennemű **ruhák festését** elvállaljuk, és azok a legújabb és a választott minták szerint eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtunk kiváló tisztelettel

IRÁNYI és NEBESZ.

Rákóczi-utca (Kis-piacz).

Vidéki megrendelések gyorsan, pontosan és bérmentve teljesítetnek.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje **KASSÁN** eperjesi ut 6. szám.

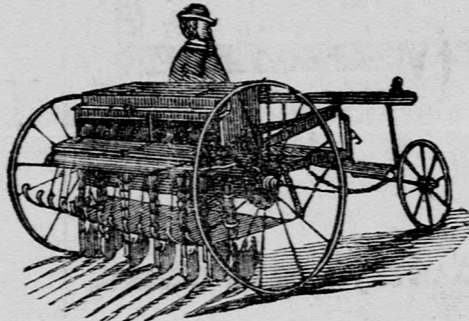
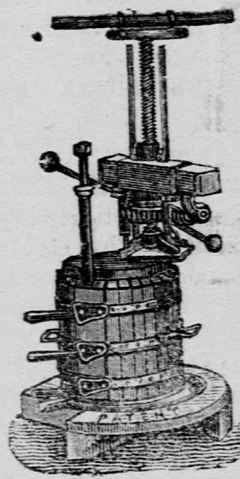
ajánl a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával czélszerűen s gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

szorvető-gépeket,
szorvató-gépeket,
ekéket, boronákat,
hengereket, lókapákat,
tengeri morzsolókat,
olajsajtókat és olajmagpörkölőket
borsajtókat és szőlőzúzókat,
továbbá mindennemű **szivattyúkat,**
gőzgépeket és gőzkazánokat,
szeszgyár-berendezéseket.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban; megbízásokat részünkre elfogad:

KORNSTEIN IGNÁCZ úr
S.-A.-UJHELYBEN.

Gazdasági gépeink **képes**, valamint öntődénk gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

6420. sz.

p. 1886.

2-3

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár részéről a 15. számú bodrogi átmetszés kibővítése céljából Sára és Vámos-Ujfalu községekben kisajátított földterületek iránt a kártalanítási eljárás megkezdésére, határnapul 1886. évi **szeptember hó 6-ik napjának** d. e. 9 órája Sára községbe s folytatólag Vámos-Ujfalu községbe a helyszí- nére tüzetett ki.

Mely hely és időre az érdeklettek az 1881. XLI. t. cz. 46. §-a értelmében azon kijelentéssel idéztetnek, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett érdemleges határozat hozatalát nem gátolandja s hogy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 1886. aug. 17-én tartott üléséből.

Rácz Kálmán,
jegyző.

Kolos Gyula,
h. elnök.

LINKESCH SAMU özv.

vasüzlet Eperjesen

ajánlja kitűnő minőségű

krakkói cserép-kályháit

fehér és diszes színekben,

FA-, KŐSZÉN-

és

coaks fűtésre,

KANDALLÓKAT,

TAKARÉK-

KONYHÁKAT

bárminemű

kivitelben.

legolcsóbb árakban.

Képviselet: Reichard M. és fia uraknál S.-a.-Ujhely.

„MARGIT“

gyógyforrás,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénadtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénasav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénasav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénasavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Peór, Dr. Kétly, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgy-szervek** általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

m. k. udvari ásványviz-
szállítónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Makkoltatás.

Benczúr Emil ur mogyoróskai, remenyei, detriki és t.-bisztrai tágas épületekkel és egészséges ivóvízzel bőven ellátott erdősegeiben mintegy

4-500 drb öreg sertés

kihizlalására elégséges

BIKK-MAKK

f. év szeptember hó 15-kén d. u. 2 óra-
kor árverés útján el fog adatni.

Személyes útbaigazítással és levélbeli felvilágosítással készségesen szolgál

az uradalmi erdősz **Mogyoróskán,**
posta: Fekete-Patak.

Makktermés.

Kelcsei birtokon, közel Va-
rannóhoz, 2000 holdas tölgy- és
bükkmakk termés eladó. Felvilá-
gosítással szolgál az uradalmi
intézőség.

2-3